

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.PL

Nr 3 (235), 13 lutego 2019 r.

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Czas zawodowców

Szkoły wielu możliwości

Rozmowa z zastępcą prezydenta Krakowa
Anną Korfel-Jasińską

Przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności

Pytania i odpowiedzi

premiera
22 lutego 2019

PO BERNARD
SLADE
LATACH
O TEJ
SAMEJ
PORZE

REŻ. HENRYK JACEK SCHOEN

spektakle

23 lutego, godz. 19.15

24 lutego, godz. 17.00

str. 4

str. 10

str. 17

EDUKACJA

6. Czas zawodowców

Do nich należy rynek pracy

9. Szkoły wielu możliwości

Rozmowa z zastępcą prezydenta Krakowa ds. edukacji, sportu i turystyki Anną Korfel-Jasińską

BUDŻET OBYWATELSKI

10. Wsparcie dla opiekunów – projekt BO

Bezpłatne warsztaty ze specjalistami

10. Budżet obywatelski: machina ruszyła!

Głosowanie jednak w tym roku

MIASTO

11. Miejskie różnorodności

12. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

13. Każde zadanie jest tak samo ważne

Rozmowa z Iwoną Król, dyrektor Zarządu Inwestycji Miejskich w Krakowie

14. Przekształcenie użytkownika wieczystego w prawo własności

Pytania i odpowiedzi

KULTURA

16. Biblioteki bez barier

O międzynarodowej konferencji dla bibliotekarzy

17. Nowe zbiory w Muzeum Armii Krajowej

O cennych nabytkach placówki przy ul. Wita Stwosza

18. Gwiazdy z Sinfoniettą – Patrick Gallois

Zaproszenie na koncert

DLA SENIORÓW

18. Pierwszy w Krakowie Klub Głuchego Seniora

Przy ul. św. Jana 18 powstał nowy ośrodek wsparcia

RADA MIASTA KRAKOWA

19. Skonsultować budowę pomnika

O panelu obywatelskim w sprawie pomnika Armii Krajowej

20. Rada Miasta na bieżąco

21. Nie zakazujemy jazdy rowerem po Plantach

Rozmowa z radnym Tomaszem Darosem

22. Urzędniku, pisz tak, żebyśmy rozumieli

Felieton radnej Małgorzaty Jantos

23. Wodociągi, zwierzęta i ul. Długa

Po posiedzeniu Komisji Infrastruktury

HISTORIA

24. Zwierzynieckie drobiazgi kryminalne

Historie zwierzynieckich andrusów i agarów

25. Kalendarium krakowskie

26. Ogłoszenia

Kraków

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Komunikacji Społecznej, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4

Adres redakcji: pl. Wszystkich Świętych 3-4, pok. 154, I piętro, tel. 12 616-13-86, e-mail: redakcja@um.krakow.pl

Redaktor naczelna: Beata Klejbuk-Goździalska; sekretarz redakcji: Agata Włodarczyk

Współpracownicy: Michał Kozioł, Kamil Popiela, Jan Machowski, Tadeusz Mordarski, Małgorzata Stuch, Joanna Korta, Paweł Waluś, Beata Sabatowicz

Zdjęcia: Bogusław Świerzowski, Wiesław Majka. Okładka: fot. Bogusław Świerzowski

Projekt graficzny: Pro Art Studio. Korekta: Magdalena Kędzierska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: Drukarnia Leyko sp. z o.o. Nakład: 50 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i wprowadzania zmian do nadesłanych tekstów. Nadesłanie tekstu nie jest równoznaczne z jego opublikowaniem.

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w krakowskich szpitalach, siedzibach jednostek miejskich, Punktach Obsługi Mieszkańca (CH Bonarka, CH Bronowice, CH Serenada), w Punktach Sprzedaży Biletów MPK (ul. Podwale 3/5, św. Wawrzyńca 13, przy Dworcu Głównym Wschód), przychodniach, Centrach Aktywności Seniorów i bibliotekach.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: ul. Bałuckiego 17 / Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Beskidzka 28, ul. Kalwaryjska 42, ul. Powstańców 34C, ul. Misiotka 1, ul. Jerzmanowskiego 12 (Biedronka), ul. Nowohucka 52 (SELGROS), ul. Pawia (Galeria Krakowska), ul. Ćwiklińskiej 12 (Carrefour – przejście), ul. Balicka 18, ul. Opolska 100 (VINCI), ul. Lubicz L2, Stawowa 61 (Galeria Bronowice, parter), ul. Pawia 5A (Dworzec PKP), al. Pokoju 67 (M1), al. Pokoju 33, Komandosów 8, al. Bora Komorowskiego 41 (Serenada).

W dniu ukazania się numeru, w godzinach porannych, dwutygodnik rozdawany jest na rondach Grunwaldzkim, Mogiłskim, Matecznego, Kocmyrzowskim, na skrzyżowaniach Czarnowiejska / al. J. Słowackiego, al. Słowackiego / Prądnicka, na pętli tramwajowej Krowodrza Górka oraz pod Teatrem Bagatela.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się **27 lutego**.

Fot. Bogusław Świerzowski

Czas na decyzję

Wydawać by się mogło, że dopiero rozpoczął się nowy rok, a tu mamy już połowę lutego, ferie dawno za nami, a drugi semestr trwa w najlepsze. Coraz mniej czasu pozostaje uczniom na podjęcie decyzji, jaką szkołę średnią wybrać. A jest to szczególnie trudny rok, gdyż z racji przeprowadzonej reformy na nowy szczebel edukacji trafią nie tylko uczniowie trzecich klas gimnazjów, ale i klas ósmych szkół podstawowych. Konkurencja będzie więc większa, choć władze Krakowa robią wszystko, by zminimalizować kłopoty wynikające z kumulacji dwóch roczników. O tym, jakie rozwiązania przyjęto w Krakowie, będziemy informować w najbliższych numerach, natomiast w bieżącym proponuję bliższe spotkanie ze szkolnictwem technicznym.

Może część z Państwa pamięta, jak nie najlepszą opinię w latach 90. miały szkoły techniczne i zawodowe. Z autopsji wiem, że zdolnych, „lepszyc” uczniów niemal automatycznie kierowano do ogólniaków, tych „średnich” do techników, a słabi uczniowie trafiali do „zawodówek”. W myśl zasady – chcesz iść na studia, musisz skończyć liceum ogólnokształcące.

Od tego czasu wiele się zmieniło w podejściu do szkolnictwa technicznego, choć etykietę „gorszej szkoły” nie zawsze i nie do końca udało się zerwać. Dziś do techników trafiają świetni

uczniowie z ukształtowanymi zainteresowaniami, ze sprecyzowanymi planami na przyszłość, którzy zostają absolwentami bardzo dobrych uczelni. Oferta tych placówek jest niejednokrotnie imponująca, zwłaszcza że szkolnictwo techniczne w naszym mieście stoi na bardzo wysokim poziomie, co potwierdza coroczny ranking „Perspektyw” (w tym roku w ścisłej czwórce znalazły się: Technikum Łączności nr 14 w Zespole Szkół Łączności na miejscu 2., a Technikum Chemiczne i Ochrony Środowiska nr 3 – na miejscu 7.). Z tych powodów zachęcam nie tylko absolwentów szkół podstawowych i gimnazjów, ale także ich rodziców (którzy być może pamiętają opinie o technikach sprzed lat) do bliższego przyjrzenia się szkołom technicznym i temu, co oferują. Warto wybrać się na dni otwarte, porozmawiać z kadrami, z uczniami, zapoznać się z barometrem zawodów... Gorąco do tego zachęcam, bo może się okazać, że nie tylko w liceach ogólnokształcących można realizować swoje pasje i spełniać marzenia.

Beata
Klepuk-Gordziak

redaktor naczelna

 Kraków

21 lutego, godz. 20.00

WORLD STAGE

Sasha Boole

Bilet 15 zł

sprzedaż: kasa Dworku
oraz ekobilet.pl

22 lutego, godz. 19.00

ODKRYWKA

SheeBan Celtic Band

Wstęp wolny

 DWOREK
BIAŁOPRĄDNICKI

Luty w Krakowie

zdjęcia: Bogusław Świerzowski

Czas zawodowców

Fot. Bogusław Świerżowski

Kucharze, mechanicy, fryzjerzy, krawcy... To m.in. te profesje są w wykazie zawodów deficytowych. – Fachowców niestety brakuje. A rynek pracy stoi dla tych ludzi otworem – zapewniają pracodawcy. Szkoły prowadzące kształcenie zawodowe zaś kuszą coraz ciekawszą ofertą edukacyjną, zapewniając, że stawiają na indywidualny rozwój ucznia. – Czekamy na pasjonatów – mówi dyrektorka jednej z takich placówek.

Tadeusz Mordarski

Przez lata panowała powszechna opinia, że szkoły prowadzące kształcenie techniczne to dla młodego człowieka gorszy wybór niż liceum ogólnokształcące. – Przekonanie, że lepsi uczniowie idą do liceów, a ci mniej zdolni do techników i zawodówek, nadal jest popularne – przyznaje dyrektor Zespołu

Szkoł Mechanicznych nr 1 w Krakowie Barbara Szymoniak, jednak niemal natychmiast dodaje: – Ale to się zmienia. Obserwujemy, że obecnie również szkoły zawodowe czy technika są wybierane przez zdolniejszych uczniów, którzy chcą się kształcić w kierunkach technicznych, docelowo także na studiach wyższych. Naszą szkołę wybierają więc uczniowie wiążący swą przyszłość zawodową z przemysłem czy rozwojem nowych technologii...

Szkoła dla pasjonatów

Zespół Szkół Mechanicznych nr 1 jest jedną z 25 krakowskich placówek, które uczą zawodu. Jej uczniowie mogą się kształcić m.in. w takich profesjach jak elektromechanik, mechanik samochodowy, blacharz, a także technik mechanik czy technik automatyk. – Wybór szkoły to z pewnością ważny moment, mający wpływ na dalsze życie młodego człowieka. Oczywiście, podejmując decyzję, warto zwrócić uwagę nie tylko na ofertę edukacyjną szkoły, ale także na to, czy daje ona możliwości indywidualnego rozwoju, w tym rozwoju pasji oraz zainteresowań – podkreśla Barbara Szymoniak. Co to oznacza w praktyce? – Prowadzimy normalne zajęcia w systemie klasowo-lekcyjnym, ale oferujemy również np. projekty edukacyjne, wymiany międzynarodowe, programy prowadzone we współpracy z innymi instytucjami. I są to na pewno takie działania, które pozwalają uczniowi rozwinąć nie tylko swoje zainteresowania, lecz także nabywać kompetencje, jakich w zwykłym, szkolnym otoczeniu nie byłby w stanie u siebie wykształcić – podkreśla.

Pytana o to, jakie argumenty przemawiają za wyborem Zespołu Szkół Mechanicznych, odpowiada: – Jesteśmy szkołą techniczną, więc zapewniamy kształcenie w zawodach nowoczesnych, związanych z rozwojem nowych technologii, tzw. przemysłu 4.0. Prowadzimy współpracę międzynarodową z innymi instytucjami, co nas wyróżnia na mapie edukacyjnej Krakowa. Nasi uczniowie realizują projekty nie tylko z zakresu nauk technicznych, ale też takie o tematyce ekologicznej, językowej czy kulturalnej.

Jak zaznacza dyrektor, w Zespole Szkół Mechanicznych doskonale odnajdą się przede wszystkim pasjonaci. – Dla kogoś, kto ma w sobie pasję techniczną, komu zależy na rozwoju w tym kierunku, nasza szkoła to znakomity pomysł. Młodzi ludzie dostają u nas szansę wczesnego kontaktu z rynkiem pracy. Organizujemy staże zawodowe, w tym wakacyjne, co ma ogromne znaczenie dla procesu kształcenia i umożliwia młodzieży zdobywanie konkretnych umiejętności. Część naszych uczniów już w ostatnich latach szkoły podejmuje pracę zawodową, nabywa doświadczenia. Są wcześniej niż inni absolwenci gotowi do kształtowania kariery zawodowej – mówi.

Barbara Szymoniak podkreśla, że prowadzona przez nią placówka stawia na nowoczesność. – Szkoła zawodowa zapewnia dziś ogromne możliwości. Pracujemy w bardzo dobrze wyposażonych pracowniach, których czasami nam zazdroszczą inne instytucje. W tym roku szkolnym otwieramy nowoczesne zawodowe pracownie diagnostyki motocykli. Oferujemy możliwość zdobycia dodatkowych kwalifikacji m.in. w zakresie budowy pojazdów z alternatywnymi ekologicznymi napędami.

Zdobytą w szkole wiedzę i umiejętności można później z powodzeniem wykorzystać u pracodawców, którzy poszukują dziś wykwalifikowanych pracowników. Osoby mogące się pochwalić dyplomem szkoły technicznej są w stanie szybko wdrożyć się do wykonywania zadań na konkretnym stanowisku, co jest ich ogromnym atutem na rynku pracy. Ponieważ brakuje fachowców, nasi absolwenci mogą z powodzeniem negocjować konkurencyjne stawki wynagrodzeń – zapewnia dyrektor Szymoniak. ▶

► Pracownik gastronomii pilnie poszukiwany!

Na liście zawodów deficytowych znajdują się też m.in. kucharze, kelnerzy i cukiernicy. Technikum Gastronomiczne w Krakowie to placówka, która doskonale kształci przedstawicieli tych profesji.

– Nasza szkoła znajduje się w czołówce najlepszych techników w Krakowie. Technikum Gastronomiczne nr 11 zajęło III miejsce w rankingu szkół średnich portalu wasza-edukacja.pl. Nauka w ZSG nr 2 daje znakomite perspektywy na przyszłość: szansę na dobrą pracę umożliwiającą rozwój osobisty i sukces zawodowy – mówi dyrektor Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 2 Andrzej Ptasznik.

Jakie argumenty przemawiają, jego zdaniem, za wyborem tej szkoły? – Zdobyty u nas zawód daje wiele możliwości na rynku pracy. Profesjonalny kucharz to znakomity rzemieślnik, ale także prawdziwy artysta, który potrafi zrobić dzieło kulinarne. Uczniowie „gastronomika” z Zamoyskiego zdobywają zawodowe szlify podczas zagranicznych i krajowych staży w najlepszych renomowanych restauracjach. Nasza szkoła osiąga bardzo dobre wyniki w przygotowaniu uczniów do egzaminu zawodowego i maturalnego – mówi dyrektor placówki.

Jak podkreśla Andrzej Ptasznik, w Zespole Szkół Gastronomicznych nr 2 uczniowie zdobywają nie tylko wszechstronną wiedzę, lecz także praktyczne umiejętności konieczne do pracy w gastronomii. – Kształcimy w rzeczywistych warunkach w szkolnej restauracji Pokusa, gdzie uczniowie gotują dla klientów indywidualnych i wycieczek, organizują przyjęcia okolicznościowe, pokazy i warsztaty kulinarne, uczestniczą w prestiżowych konkursach. Tego typu doświadczenie z pewnością wzbogaca ich kompetencje zawodowe i ułatwia start na rynku pracy.

Warto wspomnieć, że w szkole odbywają się profesjonalne, darmowe kursy, które mają nie tylko rozwinąć talenty uczniów, ale również w realny sposób podnieść ich kompetencje: gastronomiczny, kelnerski, carvingu, karmelarstwa, barmański, barystyczny, sommelierski, a nawet takie jak gastronomia po angielsku. Szkoła organizuje też płatne staże w renomowanych restauracjach.

Jak zapewniają pedagodzy, pracy dla absolwentów ich placówki nie zabraknie. – Brakuje za to kucharzy. Ostatnio szukaliśmy pracownika prawie dwa miesiące. W końcu się udało, ale nie było łatwo... Mało kto odpowiada na ogłoszenie. Druga sprawa to brak kwalifikacji: potrzebujemy profesjonalisty, kogoś, kto ma pojęcie o gotowaniu, a wykształcenie w tym kierunku to ponad połowa sukcesu – przyznaje właściciel jednej z krakowskich restauracji.

Potwierdza to kucharz pracujący w jednym z krakowskich lokali: – Ofert pracy jest naprawdę dużo. Można przebierać, bo w ostatnich latach branża gastronomiczna bardzo się rozwinęła. Ale o wykwalifikowanego kucharza trudno. Ostatnio moja restauracja szukała kogoś do pomocy w kuchni i nie było łatwo go znaleźć... – przyznaje.

Rzeczywiście – wystarczy przejrzeć ogłoszenia o pracę w Małopolsce. Wiele ofert jest ukierunkowanych na osoby, które chcą pracować w gastronomii, w tym w zawodzie kucharza. Zdobywanie odpowiedniego wykształcenia, które zapewni znajomość technik kulinarnych, zdecydowanie ułatwia młodym ludziom rozpoczęcie pracy w kuchni i dalszy rozwój kariery.

Na liście zawodów deficytowych znajdują się też m.in. kucharze, kelnerzy i cukiernicy.

Kto powinien wybrać szkołę techniczną?

Wielu młodych ludzi, stojąc przed decyzją co do dalszej edukacji, zadaje sobie pytanie: czy szkoła prowadząca kształcenie techniczne będzie dla nich odpowiednia. Kto nie powinien mieć takich wątpliwości?

– Na pewno uczniowie, którzy są po konsultacjach zawodowych, którzy odkryli u siebie pewne predyspozycje i którzy mają skryształizowane zainteresowania. W szkołach technicznych z pewnością mogą je wykorzystać – podkreśla dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 2 Elwira Zadęcka.

Dopytywana o to, czy jej zdaniem młody człowiek stojący przed wyborem ścieżki edukacji powinien skorzystać z pomocy doradcy, zdecydowanie odpowiada, że tak. – Można skorzystać z takiej możliwości w szkole: doradztwo w gimnazjach prowadzone jest od dawna, a w szkołach podstawowych funkcjonuje już od tego roku. Po poradę dotyczącą kształcenia dziecka może się też

zgłosić jego rodzic. Warto, by młodzi ludzie otworzyli się na pomoc specjalisty, który może im ułatwić rozpoznanie drzemających w nich talentów i przedstawić pewne propozycje. Doradca zawodowy niczego nie narzuca, lecz pokazuje różne ścieżki – tłumaczy.

Szkoła techniczna zapewnia rzetelne przygotowanie do zawodu i ułatwia zdobycie doświadczenia poprzez praktyki uczniowskie czy kursy doszkolające. Młody człowiek, który kończy edukację szkolną w placówkach technicznych, jest niemal w pełni gotowy do podjęcia pracy w profesjonalnym środowisku. Jest też bardzo cennym i pożądanym pracownikiem na rynku pracy. Późniejszy rozwój kariery może opierać na zdobywaniu coraz większego doświadczenia.

Podczas tegorocznych Targów Szkół Zawodowych w „Meliorku” oferty placówek prezentowali ich uczniowie / fot. Bogusław Świerzowski

fot. archiwum prywatne

Anna Korfel-Jasińska

magister pedagogiki UJ, ukończyła studia podyplomowe z zakresu administracji publicznej na Wydziale Prawa i Administracji UJ, z zakresu zarządzania w administracji publicznej w Małopolskiej Szkole Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego; posiada ponad 20-letnie doświadczenie w pracy samorządowej oraz bogatą wiedzę z dziedziny oświaty oraz funkcjonowania samorządu

W tym roku szkoły techniczne organizują „otwarte soboty” w dwóch terminach: 16 marca i 27 kwietnia. Nieocenioną pomocą przy wyborze szkoły będzie też z pewnością Krakowski Tydzień Zawodowców, zaplanowany od 11 do 15 marca.

Szkoły wielu możliwości

O szkolnictwie technicznym, doradztwie zawodowym i ofercie miasta z Anną Korfel-Jasińską, zastępcą prezydenta Krakowa ds. edukacji, sportu i turystyki, rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

Od wielu lat walczymy – nie tylko tu, w Krakowie – z krzywdzącym mitem, że szkolnictwo techniczne jest „gorsze” od ogólnokształcącego, przeznaczone dla słabszych uczniów.

Anna Korfel-Jasińska: To rzeczywiście krzywdzący mit, zwłaszcza że w Krakowie mamy wiele świetnych szkół technicznych, co potwierdza m.in. najnowszy ranking „Perspektyw”. W ogóle nasze miasto jest w tej szczęśliwej sytuacji, że w latach 90., gdy w Polsce lansowano edukację ogólnokształcącą, ówczesna wiceprezydent Krakowa Teresa Starmach nie zgodziła się na likwidację szkół zawodowych i dzięki temu nie musieliśmy budować nic od nowa. Oczywiście, niektórzy rodzice nadal myślą o szkolnictwie technicznym z perspektywy własnych doświadczeń sprzed 20 lat, ale też nasza – i szkół – w tym rola, by to myślenie zmienić. Pokazać, jak funkcjonuje współczesna szkoła ucząca zawodu, jakie stwarza możliwości rozwoju.

„Jeśli chcesz iść na studia, to musisz skończyć liceum” – właśnie tak myślą niektórzy rodzice.

AK-J: I tu właśnie zaszła ogromna zmiana. Szkoły techniczne świetnie przygotowują młodych ludzi do studiowania! Czasem nawet uczniowie po technikach są lepiej przygotowani do studiowania na kierunkach ścisłych niż ci po liceach. Wprowadzona kilka lat temu reforma szkolnictwa zawodowego ułatwiła też uczniom przygotowywanie się do matury, która już nie zbiega się czasowo z egzaminem zawodowym. Owszem, nauka w technikum trwa o rok dłużej, ale kończąc szkołę średnią, młody człowiek – oprócz zdanej matury i możliwości studiowania – ma konkretny zawód, za sobą często kursy, staże, a nawet doświadczenie zawodowe. Dyrektorzy szkół z dumą opowiadają o uczniach starszych klas, którzy pracują, a nawet mają własne firmy. Wykonują też prace zlecone przez np. jednostki samorządowe. Na pewno ułatwia to późniejsze wejście na rynek pracy.

Jak zatem przekonać nieprzekonanych?

AK-J: Organizować kampanie promocyjne, zachęcać do odwiedzania szkół – i uczniów, i rodziców. Szkoły techniczne od lat organizują „otwarte soboty”, podczas których można nie tylko zapoznać się z ofertą placówki, ale też obejrzeć pracownie, laboratoria, wziąć udział w zajęciach, pokazach, konkursach, porozmawiać z uczniami i nauczycielami. W tym roku wszystkie szkoły zapraszają w dwóch terminach: 16 marca i 27 kwietnia. Nieocenioną pomocą przy wyborze szkoły będzie też z pewnością Krakowski Tydzień Zawodowców. Miasto organizuje go już po raz piąty – w tym roku od 11 do 15 marca. Po szczegóły odsyłam do strony: www.portalu edukacyjny.krakow.pl.

A czy warto skorzystać z pomocy doradcy zawodowego?

AK-J: Oczywiście! Doradztwo zawodowe jest potrzebne już od najmłodszych lat, bo pozwala uczniowi nie tylko zdobyć wiedzę o różnych zawodach, ale także uczy go rozpoznawać i określać własne zainteresowania. Doradca zawodowy określi również predyspozycje, co jest bardzo pomocne przy wyborze szkoły średniej. Ważne jest też, aby rodzice odpowiednio wcześniej zaczęli myśleć o czekającej ich dziecko decyzji i umożliwiali wybór między szkołą średnią techniczną a ogólnokształcącą.

Nowej roli muszą teraz nauczyć się szkoły podstawowe...

AK-J: Rzeczywiście, to pierwszy rok, gdy absolwenci tych szkół dokonują wyboru: szkolnictwo ogólne czy techniczne. Mam nadzieję, że zarówno rodzice, jak i nauczyciele pomogą im w podjęciu najlepszych decyzji.

Wsparcie dla opiekunów – projekt BO

Dom Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów w Krakowie we współpracy z Akademią Opiekunów serdecznie zapraszają mieszkańców Krakowa – Dzielnicy I Stare Miasto, którzy opiekują się osobą starszą lub chorą, do skorzystania z bezpłatnej pomocy i wsparcia.

Dominika Nowak

W ramach projektu „Poradnia opiekunów rodzinnych u Helclów” – realizowanego w ramach ubiegłorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego – organizowane są warsztaty i spotkania, podczas których poruszana jest tematyka związana m.in. z pielęgnacją i rehabilitacją osoby starszej lub opiekuna, pierwszą pomocą dla osób starszych, pomocą prawną i psychologiczną dla opiekunów. Istnieje także możliwość indywidualnej rozmowy i doradztwa w zakresie opieki i pielęgnacji. Ponadto uczestnik spotkań dowie się, dokąd udać się po wsparcie w konkretnej sytuacji rodzinnej (np. czy skierować się do MOPS i wnioskować o usługi opiekuńcze, czy do placówki zdrowia i ubiegać się o wsparcie pielęgniarstwa środowiskowego, itp.). Planowana jest również organizacja grupy wsparcia dla osób borykających się z problemami opiekuńczo-pielęgnacyjnymi, a pomocy udzielą im specjaliści, wolontariusze oraz inni uczestnicy zajęć.

Spotkania odbywają się w środy o godz. 16.00 w Domu Pomocy Społecznej im. L. i A. Helclów w Krakowie przy ul. Helclów 2.

Więcej informacji można uzyskać pod nr. tel.: 12 634-42-55 wew. 195 oraz na stronie: www.dpschelc.pl.

Najbliższe spotkania:

- 13 lutego, godz. 16.00 – „Pielęgnacja osób starszych”, spotkanie z pielęgniarzką
- 20 lutego, godz. 16.00 – „Opieka nad osobami z chorobami demencyjnymi”, spotkanie z pielęgniarzką
- 27 lutego, godz. 16.00, „Blok rehabilitacyjny”, spotkanie z rehabilitantem

Głosowanie w ramach BO zaplanowano na przełom września i października / fot. Bogusław Świerzowski

Budżet obywatelski: machina ruszyła!

Składanie wniosków w maju, głosowanie na przełomie września i października, ogłoszenie zwycięskich projektów jeszcze w październiku – tak w skrócie prezentuje się harmonogram tegorocznej, szóstej edycji budżetu obywatelskiego. Wszyscy, którzy chcieliby pozyskać środki na mniejsze lub większe przedsięwzięcia, już niebawem będą mogli brać się do pracy!

Joanna Korta

Przypomnijmy, według pierwotnej decyzji Rady Budżetu Obywatelskiego w tym roku miało się odbyć jedynie zbieranie wniosków do budżetu partycypacyjnego, a samo głosowanie mieszkańców wstępnie zaplanowano na przyszły rok – tak, aby więcej czasu można było poświęcić na edukowanie i informowanie mieszkańców o tym, jak skutecznie zawalczyć o środki z obywatelskiej kasy. Po powtórnej analizie i konsultacjach zapisów znowelizowanej Ustawy o samorządzie gminnym z prawnikami Rada Budżetu Obywatelskiego zdecydowała, że głosowanie musi jednak odbyć się w tym roku. Trwają konsultacje społeczne nowego regulaminu, który jak najszybciej ma trafić pod obrady Rady Miasta.

– Członkowie Rady Budżetu Obywatelskiego mają świadomość, że aby zrealizować nowy plan, trzeba się mocno sprężyć i konsekwentnie trzymać ustalonego już nowego harmonogramu. Dyscyplina czasowa będzie tu miała kluczowe znaczenie – mówi Andrzej Kulig, zastępca prezydenta Krakowa ds. polityki społecznej i komunalnej.

Zgodnie z przygotowanym harmonogramem w kwietniu i maju odbędą się akcje promocyjne i informacyjne – spotkania z mieszkańcami i warsztaty pisania wniosków. Do końca maja wnioskodawcy będą mogli składać propozycje zadań. Od czerwca do połowy sierpnia urzędnicy przeanalizują je pod kątem formalnoprawnym. W połowie września znana ma być ostateczna lista projektów dopuszczonych do głosowania – to zaplanowano na koniec września i początek października. Tradycyjnie odbywać się będzie ono zarówno w formie elektronicznej, jak i papierowej. Jego wyniki poznamy pod koniec października.

Członkowie Rady Budżetu Obywatelskiego zdecydowali także, jak podzielić 30 mln zł przeznaczonych na realizację BO. 10 mln zł trafi na zadania ogólnomiejskie, 20 mln zł na dzielnicowe. To znacznie więcej niż w ubiegłym roku, kiedy to łącznie na obydwie kategorie projektów budżet wynosił niespełna 12,5 mln zł.

Więcej środków i nowy harmonogram to nie jedyne zmiany w tegorocznej edycji BO. W Radzie Budżetu Obywatelskiego nie będą już zasiadać urzędnicy. Wśród 24 członków znajdzie się: ośmioro radnych dzielnicowych, czworo radnych miejskich, sześć osób przedstawicieli wnioskodawców i tyle samo członków organizacji pozarządowych.

Leśna przygoda na placu Łągiewnickim

W cyklu Ogrody Krakowian prezentujemy kolejne zielone miejsce w Krakowie: Ogród Leśny.

Ogród Krakowian w Dzielnicy IX Łągiewniki – Borek Fałęcki ugości odwiedzających w niepowtarzalnym leśnym klimacie, który daje się poczuć każdym zmysłem. Atmosferę jesiennego grzybobrania zapewniają zabawki i elementy edukacyjne inspirowane leśną florą i fauną. Można posiedzieć na drewnianym tarasie, przejść się ścieżką z drewnianych pieńków bądź sięgnąć po książkę z biblioteczki i oddać się lekturze na hamaku. Całości uroku dodają leśne grafiki malowane na asfalcie, a także alternatywne ścieżki z pieńków prowadzące wprost do przepięknie wykonanych z drewna grzybów.

Zapewniamy, że w takim miejscu każdy zatęskni za latem, które, gdy już nadejdzie, witać nas będzie zapachem słodkich poziomek rosnących w donicach. (AM)

Innowacyjne zarządzanie zielenią

Gmina Miejska Kraków, reprezentowana głównie przez Zarząd Zieleni Miejskiej, przystąpiła do międzynarodowego projektu Life Urbangreen – „Innowacyjna platforma technologiczna usprawniająca zarządzanie terenami zielonymi w celu lepszej adaptacji do zmian klimatu”.

Projekt przewiduje m.in. dofinansowanie budowy stawu w parku Lotników Polskich, co umożliwi wykorzystywanie do podlewania retencjonowanej wody deszczowej zamiast wodociągowej, zakup samochodu i sprzętu do podlewania wraz z systemem worków wolno uwalniających, sprzętu do spulchniania i napowietrzania gruntu w obrębie brył korzeniowych drzew, a także zakup systemu monitorowania floty i optymalizowania zarządzania nią. Partnerem wiodącym i beneficjentem koordynującym projektu jest firma R3 GIS s.r.l. z siedzibą w Merano (Włochy), dostawca wykorzystywanego w ZZM oprogramowania R3TREES, które w ramach projektu ma zostać ulepszone i rozwinięte. Projekt będzie realizowany w okresie od 1 lipca br. do 30 czerwca 2021 r.

W ramach działań projektowych UniMi z pomocą ZZM przeprowadził pomiary intensywności fotosyntezy drzew i krzewów na obszarach pilotażowych. Pomiary prowadzono na trzech wysokościach korony drzew, zakupiono także wysokorozdzielcze zdjęcie satelitarne Krakowa (które pozwoli na ocenę kondycji zieleni na obszarach pilotażowych na początku projektu oraz na jego zakończeniu), monitoring satelitarny w mniejszej rozdzielczości oraz dostęp do satelitarnej prognozy pogody. Dzięki temu zespół konserwacji zieleni będzie dostawał wytyczne dotyczące pielęgnacji zieleni, np. częstotliwości podlewania.

Więcej informacji na stronie: zsm.krakow.pl. (AM)

Nowa odsłona konkursu „Kraków bez barier” – zgłoś projekt!

Jeszcze tylko do 28 lutego 2019 r. można zgłaszać obiekty, wydarzenia oraz innowacyjne projekty badawcze ułatwiające funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością. Celem konkursu jest promowanie wszelkich działań, które poprawiają komfort życia osób z różnymi niepełnosprawnościami. Zgłoszenia kandydatów może dokonać każdy pełnoletni krakowianin, ale także instytucja, firma, uczelnia, stowarzyszenie czy też zespół badawczy. Szczegółowe informacje o poszczególnych kategoriach konkursowych oraz zasadach zgłaszania kandydatów zawarte są w regulaminie na stronie: www.krakow.pl/bezbarier.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

26 stycznia

- 48. Sympozjum Naukowe „Współczesna Gospodarka i Administracja Publiczna”, wręczenie nagrody Przyjaciół Sympozjum im. dr. Aleksandra Kowalskiego prof. Annie Karwińskiej, Zawiercie

27 stycznia

- V Charytatywny Koncert „Kolędy do nieba” dla Kliniki Kardiologii Dziecięcej prof. Janusza Skalskiego w Prokocimiu, dedykowany pamięci prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza, Uniwersytecka Kolegiata św. Anny, ul. św. Anny

28 stycznia

- Spotkanie z ambasadorką Izraela Anną Azari

zdjęcia: Bogusław Świerżowski

- Rozmowy na temat jubileuszu 70-lecia Nowej Huty, Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II

1 lutego

- Wizyta delegacji Europejskiej Federacji Amp Futbolu

4 lutego

- 20-lecie stowarzyszenia UNICORN, Centrum Kongresowe ICE, ul. Konopnickiej

7 lutego

- Podpisanie umowy w sprawie remontu ul. Krakowskiej

 Kraków

Krzysztof M. Bednarski, *Marks trójki*, 2017, wydruk 3D, 73 × 76 × 60 cm, courtesy K.M. Bednarski, fot. R. Sosin

 MUZEUM
SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ
W KRAKOWIE
MOCAK

KRZYSZTOF M. BEDNARSKI

KAROL MARKS VS MOBY DICK

ANALIZA FORMY I ROZBIÓRKA IDEI

WYSTAWA OTWARTA DO 24.3.2019

MUZEUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ W KRAKOWIE MOCAK, UL. LIPOWA 4

WWW.MOCAK.PL

Fot. Bogusław Świerzowski

Iwona Król

absolwentka Politechniki Krakowskiej na Wydziale Inżynierii Lądowej; całą karierę zawodową związana z samorządem Krakowa. Zaraz po skończeniu studiów podjęła pracę w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UMK. W latach 2000–2018 pracowała w jednostkach miejskich zajmujących się zarządzaniem drogami. Od 1 stycznia 2019 r. pełni funkcję dyrektora Zarządu Inwestycji Miejskich w Krakowie

Każde zadanie jest tak samo ważne

O zadaniach wykonywanych przez Zarząd Inwestycji Miejskich w Krakowie z Iwoną Król, dyrektorem jednostki, rozmawia Paweł Waluś.

Od miesiąca kieruje Pani Zarządem Inwestycji Miejskich. Lubi Pani wyzwania?

Iwona Król: Zdecydowanie! Zarząd Inwestycji Miejskich to jedna z młodszych jednostek, z dużym potencjałem, który chcę rozwijać. Dotychczas pracownicy ZIM znani byli głównie z realizacji inwestycji kubaturowych. Mam nadzieję, że z takim samym powodzeniem zaczną budować nowe rozwiązania komunikacyjne.

Czy to oznacza, że teraz ZIM skupi się na zadaniach drogowych?

IK: Nie tylko. ZIM został powołany, by realizować inwestycje miejskie, a pod tym pojęciem kryją się zarówno nowe szkoły czy obiekty kultury, jak i drogi, linie tramwajowe czy kładki. Nasz zespół wykonuje i będzie wykonywał zadania inwestycyjne, zlecone przez Prezydenta i Radę Miasta Krakowa.

Jakie projekty będą traktowane priorytetowo?

IK: Każde ze zleconych nam zadań jest tak samo ważne, bo każda inwestycja służy mieszkańcom. Kontynuujemy program budownictwa komunalnego. Do końca 2019 r. powstanie pięć nowych bloków ze 179 mieszkaniami, na które czekają krakowianie. Chcemy też zaawansować mocno prace przy budowie kompleksu edukacyjnego przy ul. Meiera – do końca roku budynek szkoły i przedszkola na os. Gotyk będzie w stanie surowym. A jeśli już jesteśmy przy końcu roku – bardzo mi zależy, żeby rozpoczęła się budowa Ośrodka Ruczaj. Ma to być nowe miejsce spotkań działające w strukturze Centrum Kultury Podgórze. Priorytetowo traktujemy też inwestycje komunikacyjne – te, którymi już się zajmujemy, i te, które przejmujemy w ciągu najbliższych miesięcy.

Czym zajmie się więc ZIM w tym roku?

IK: W przyjętym przez Radę Miasta Krakowa budżecie na 2019 r. lista zadań inwestycyjnych ZIM liczy ponad 20 pozycji. To są przede wszystkim duże projekty, których realizacja i finansowanie rozłożone są na kilka lat. W połowie roku zakończy się budowa kolejnej hali archiwum Urzędu Miasta. W tym samym czasie do użytku oddamy remizę dla OSP Kościelniki. To zadania, które ZIM rozpoczął w latach ubiegłych. Są też projekty, których realizacja się rozpocznie.

Na przykład wiosną ruszy przebudowa schroniska dla zwierząt przy ul. Rybnej. Dla tej inwestycji jest już wybrany wykonawca. Podobnie zresztą jak w przypadku budowy bloku komunalnego przy ul. Fredry. Tu wybrany przez nas wykonawca jest na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę.

Znany jest także wykonawca przebudowy ul. Kocmyrzowskiej. Czy prace rozpoczną się w tym roku?

IK: Bardzo chcielibyśmy i zrobię wszystko, aby tak było. Wiemy, że jest to inwestycja oczekiwana przez mieszkańców. Właśnie zakończyła się faza przygotowawcza, opracowana została dokumentacja projektowa, która wraz z wnioskiem o wydanie ZRID została złożona w Urzędzie Wojewódzkim. Prace w terenie rozpoczną się niezwłocznie po uzyskaniu tej decyzji. W budżecie 2019 r. na przebudowę ul. Kocmyrzowskiej mamy 17 mln zł.

Co z pozostałymi inwestycjami komunikacyjnymi?

IK: Dużym wyzwaniem będzie budowa układu drogowego do obsługi Szpitala Uniwersyteckiego w Prokocimiu. Wyzwaniem dłużej, że czas nagli, a placówka zacznie działać już od 2020 r. Na naszej liście priorytetów komunikacyjnych jest ul. 8. Pułku Ułanów i Krakowski Szybki Tramwaj na Azory. W tym roku zaczniemy też przejmować zadania z ZDMK – na początek duże projekty na północy miasta: rozbudowę al. 29 Listopada i budowę linii tramwajowej do Górki Narodowej oraz ul. Iwaszki. Zajmiemy się także przygotowaniem, a – w dalszej perspektywie budową – kładki nad torami kolejowymi na Żabińcu. Mam nadzieję, że na koniec roku poznamy koncepcję kładki pieszo-rowerowej Salwator–Dębni.

W tegorocznym budżecie na zadania inwestycyjne ZIM w Krakowie przeznaczono kwotę ok. 93 mln zł. Najwięcej środków skierowanych zostanie na program budownictwa komunalnego, zadania kulturalne i rozbudowę ul. Kocmyrzowskiej.

Przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności

[na mocy Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz.U.2018.1716 i 2540)]

1 Stycznia 2019 r. z mocy prawa następuje przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

1. Nie jest wymagany wniosek.
2. Nie jest wymagana zgoda pozostałych współużytkowników wieczystych (właścicieli lokali).
3. Zaświadczenie zostanie wydane i doręczone z urzędu.

Jakie nieruchomości będą podlegać przekształceniu?

1. Przekształceniu będą podlegać jedynie nieruchomości zabudowane na cele mieszkaniowe tj. budynkami jednorodinnymi lub wielorodzinnymi.
2. Nieruchomości muszą spełniać dodatkowe wymagania nałożone przez ustawę, takie jak:
  - a) co najmniej połowę lokali w budynku wielorodzinnym stanowią lokale mieszkalne;
  - b) na nieruchomości nie ma innych budynków i budowli wyłączonej przekształceniu;
  - c) w przypadku, gdy właścicielem lokalu innego niż mieszkalny lub garażowy jest cudzoziemiec spoza Unii Europejskiej, przekształcenie całej nieruchomości nastąpi dopiero po przedstawieniu przez cudzoziemca zezwolenia na nabycie własności, wydanego przez właściwego ministra.

Zaświadczenie o przekształceniu otrzyma każdy użytkownik wieczysty z urzędu.

1. Zaświadczenie wydane będzie w terminie 12 miesięcy od dnia przekształcenia i przesyłane na adres ujawniony w ewidencji gruntów i budynków.
2. Zaświadczenie zostanie ponadto przesłane do sądu, który na tej podstawie ujawni w księdze wieczystej prawo własności gruntu, oraz do Wydziału Geodezji w celu ujawnienia w ewidencji gruntów i budynków.

Chcę otrzymać zaświadczenie wcześniej. Co mam zrobić?

1. Zaświadczenie może być wydane na wniosek właściciela w określonych poniżej terminach, jeżeli spełnione są wszystkie warunki przekształcenia nieruchomości wymienione w punkcie 2 powyżej, tj.:
  - a) w terminie czterech miesięcy od dnia złożenia wniosku;
  - b) w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez właściciela lokalu uzasadnionego potrzebą dokonania czynności prawnej mającej za przedmiot lokal albo właściciela gruntu uzasadnionego potrzebą ustanowienia odrębnej własności lokalu.

2. Do wniosku należy dołączyć potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej w wysokości 50 zł.
3. Wpłata z tytułu opłaty skarbowej można dokonywać na rachunek bankowy UMK 49 1020 2892 2276 3005 0000 0000 prowadzony przez PKO Bank Polski SA lub w kasach Urzędu, z opisem: „opłata skarbową za wydanie zaświadczenia o przekształceniu”.

Jakie będą wysokość i zasady wnoszenia opłat za przekształcenie?

1. Opłaty za przekształcenie będą wnoszone przez okres 20 lat od dnia przekształcenia.
2. Opłata roczna za przekształcenie stanowi kwotę dotychczasowej opłaty rocznej za użytkowanie wieczyste gruntu. Jeżeli opłata roczna podlegała aktualizacji, to opłata za przekształcenie będzie równa opłacie, która jest należna w trzecim roku od aktualizacji.
3. W sytuacji niezakończonych postępowań dotyczących aktualizacji opłat rocznych należy wnosić opłaty według dotychczasowej wysokości. Po zakończeniu postępowań ewentualnie będzie zachodziła konieczność dopłaty.

Nie dostałem zaświadczenia. Czy mam wnosić opłatę w roku 2019?

1. Ustawodawca przesunął termin płatności opłaty za rok 2019 do 29 lutego 2020 r., co oznacza, że dał właścicielowi prawo wyboru, kiedy dokona wpłaty. W przypadku braku wpłaty w 2019 r., należy liczyć się z koniecznością zapłaty w 2020 r. dwóch opłat rocznych, tj. za rok 2019, jak i 2020.
2. Wpłaty opłaty rocznej lub opłaty jednorazowej za przekształcenie można dokonać na dotychczasowe konto prowadzone dla użytkownika wieczystego. W przypadku przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności wpłaty te zostaną odpowiednio przeksięgowane na należność za przekształcenie.

Chcę wnieść opłatę jednorazowo. Czy przysługuje mi bonifikata?

1. Bonifikata przysługuje wyłącznie osobom fizycznym i spółdzielniom mieszkaniowym od opłat jednorazowych za przekształcenie udziałów w gruncie związanych z lokalami mieszkalnymi i gruntów pod budynkami mieszkalnymi jednorodinnymi.
2. Bonifikata wynosi 60 proc. (co odpowiada ośmiu opłatom rocznym) w przypadku dokonania wpłaty opłaty jednorazowej

w 2019 r. W każdym kolejnym roku bonifikata obniża się o 10 proc. Zasady dotyczące bonifikat są identyczne dla gruntów Skarbu Państwa i Gminy Miejskiej Kraków.

Jak uzyskać informację o opłacie jednorazowej? Czy mogę obliczyć kwotę i wpłacić ją, nie oczekując na informację dotyczącą jej wysokości?

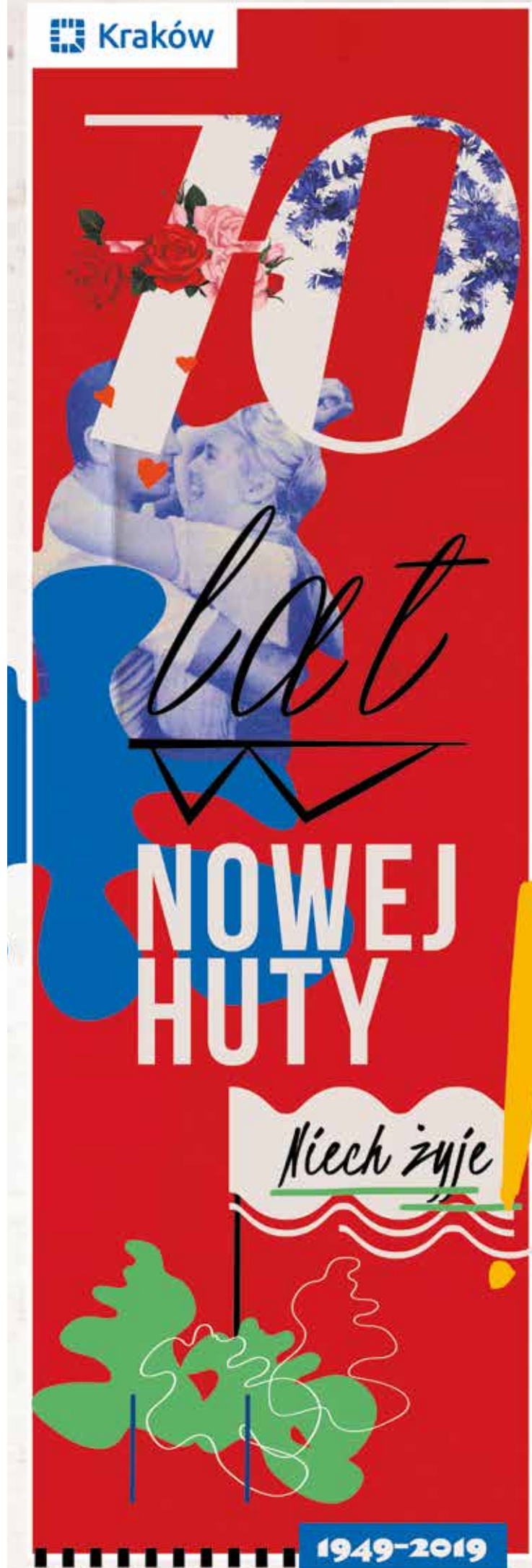
1. Wysokość opłaty jednorazowej za przekształcenie można ustalić we własnym zakresie. Jeżeli opłata dotyczy udziału związanego z lokalem mieszkalnym lub gruntem pod budynkiem mieszkalnym jednorodzinny, to przysługuje 60-proc. bonifikata. Opłata jednorazowa przy zastosowaniu 60-proc. bonifikaty odpowiada ośmiu opłatom rocznym za użytkowanie wieczyste. Bonifikata w takiej wysokości obowiązuje, jeżeli właściciel dokona wpłaty w 2019 r.
2. W opisie przelewu należy wskazać, że jest to opłata jednorazowa za przekształcenie, podając jednocześnie adres budynku i numer lokalu. Przykład: „opłata jednorazowa za mieszkanie nr 21, ul. Kasprowicza 29”.
3. Żeby uzyskać informację o wysokości opłaty jednorazowej, należy złożyć odpowiedni wniosek.

Informacja dla przedsiębiorców

1. W sprawach ustalenia opłat przekształceniowych stosuje się przepisy pomocy publicznej. Za dzień udzielenia pomocy publicznej uznaje się dzień wydania zaświadczenia o przekształceniu.
2. W przypadku, gdy nastąpi przekroczenie limitu pomocy de minimis (równowartość 200 000,00 euro w ciągu trzech lat), stosuje się dopłatę do wysokości wartości rynkowej nieruchomości określonej na dzień przekształcenia. Wysokość dopłaty ustalana jest z urzędu w drodze decyzji.
3. Właściciel gruntu będący przedsiębiorcą, w odniesieniu do nieruchomości wykorzystywanej do prowadzenia działalności gospodarczej, może w terminie trzech miesięcy od dnia przekształcenia złożyć oświadczenie o zamiarze wnoszenia opłaty przekształceniowej przez okres dłuższy niż 20 lat, tj.:
  - a) 99 lat, licząc od dnia przekształcenia – jeżeli stawka procentowa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wynosiła 1 proc.;
  - b) 50 lat, licząc od dnia przekształcenia – jeżeli stawka procentowa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wynosiła 2 proc.;
  - c) 33 lat, licząc od dnia przekształcenia – jeżeli stawka procentowa opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego wynosiła 3 proc.
4. W przypadku złożenia przez przedsiębiorcę oświadczenia, o którym mowa wyżej, przepisy o pomocy publicznej nie mają zastosowania.

Gdzie uzyskać dodatkowe informacje o przekształceniu?

1. Dodatkowe informacje można uzyskać:
  - a) osobiście w utworzonym dla tego celu punkcie informacyjnym w siedzibie Wydziału Skarbu Miasta Urzędu Miasta Krakowa przy ul. Kasprowicza 29 (na parterze budynku);
  - b) telefonicznie pod nr. utworzonej dla tego celu infolinii dotyczącej przekształcenia: 12 616-99-56.

Kinga Stoszek

Bibliotekarze i reprezentanci środowisk działających na rzecz osób z niepełnosprawnością z Polski i zagranicy spotkali się podczas kolejnej międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Bibliotekę Kraków we współpracy z Kancelarią Prezydenta Miasta Krakowa oraz Wydziałem Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Honorowym uczestnikiem krakowskiej konferencji był pies przewodnik

Biblioteki bez barier

Główna część międzynarodowej konferencji „Oferta bibliotek a dostępność odbioru kultury” odbyła się w Sali Miedzianej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa 28 stycznia 2019 r. Bibliotekarze z Polski i zagranicznych miast partnerskich spotkali się w Krakowie, by wymienić swoje doświadczenia i wzajemnie się inspirować. Rozmawiali o potrzebach i oczekiwaniach specjalnych grup użytkowników, istniejących barierach architektonicznych oraz społecznych, a także o programach instytucji rządowych i samorządowych na rzecz poprawy dostępności instytucji kultury.

Swoje referaty wygłosili m.in. eksperci z Bratysławy, Budapesztu, Edynburga, Kijowa, Lwowa, Norymbergi, Ołomuńca, Opatiji, Tbilisi i Wilna. Pierwszą część konferencji poświęcono zbiorom, usługom oraz infrastrukturze bibliotek przygotowanym na potrzeby specjalnych grup użytkowników. Zaprezentowane zostały

realizowane w polskich i zagranicznych bibliotekach projekty dotyczące wymogów, oferty i dostosowania placówek do potrzeb osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, m.in. działalność Mediateki w Tbilisi oraz „otwartych” bibliotek publicznych w chorwackiej Opatiji i czeskim Ołomuńcu. Do „celebrowania różnic i różnorodności” w bibliotece przekonywała radna Edynburga Cleopatra Jones. Anastazja Necyporenko ze Lwowa przybliżyła projekt „Sensoteki” – pierwszej na Ukrainie biblioteki inkluzywnej. Nie zabrakło też prezentacji dobrych praktyk. Referat przedstawicielek Biblioteki Publicznej Bratysławy wzmocniła obecność specjalnie wyszkolonego psa przewodnika – pełnoprawnego „pracownika” tej placówki i honorowego uczestnika krakowskiej konferencji.

Część konferencji wypełniły rozmowy o nowoczesnych technologiach i narzędziach wspomagających dostęp do kultury.

Drugą część konferencji wypełniły rozmowy o nowoczesnych technologiach i narzędziach wspomagających dostęp do kultury.

Przedstawione zostały możliwości wykorzystania nowych możliwości m.in. digitalizacji, aplikacji, platform, specjalistycznych urządzeń i programów komputerowych, a także produktów aktywizujących rozwój i wspomagających komunikację. O socjalizacji informacyjnej czytelników o specjalnych potrzebach w Kijowie opowiadał Serhij Anzhyak. Miasto Norymberga przedstawiło proces digitalizacji w małych bibliotekach specjalnych, a miasto Budapeszt – proces cyfryzacji jako „mapowanie przeszłości”.

W przeddzień konferencji, w obecności konsula generalnej Węgier w Krakowie Adrienne Körmendy, dyrektora Biblioteki Kraków Stanisław Dziedzic i dyrektora Biblioteki Miejskiej im. Ervina Szabó w Budapeszcie Péter Fodor podpisali umowę o współpracy instytucji. Umowę zawarto na trzy lata. Obejmuje ona m.in. wymianę doświadczeń i zbiorów obu miast, organizację wspólnych przedsięwzięć i wzajemną promocję. Jak widać, także przy tworzeniu bibliotek bez barier współpraca międzynarodowa miast ma znaczenie.

Wygłoszone referaty oraz materiały merytoryczne z III Międzynarodowej Konferencji Biblioteki Kraków opublikowane zostaną w „Roczniku Biblioteki Kraków 2019”.

zdjęcia: archiwum Biblioteki Kraków

Nowe zbiory w Muzeum Armii Krajowej

Kraków znany jest ze swych szacownych zabytków z dawno minionych epok. W ich cieniu nierzadko znajdują się równie ciekawe obiekty, będące materialnym śladem najnowszej historii Polski. Godne uwagi przez wielki potencjał historyczny i emocjonalny, jaki w sobie kryją. Często bowiem dotyczą one osób, które nadal żyją bądź niedawno od nas odeszły. Mowa np. o żołnierzach Armii Krajowej.

Monika Kowalska, Piotr Makuła

Miejscem przeznaczonym z racji swojej misji do gromadzenia pamiątek związanych z Polskim Państwem Podziemnym, a przede wszystkim Armią Krajową jest Muzeum Armii Krajowej im. gen. E. Fieldorfa „Nila” w Krakowie. W ubiegłym roku udało się pozyskać szereg interesujących nabytków. Jednym z nich jest zbiór prasy konspiracyjnej z końcowego okresu okupacji niemieckiej, wydawanej przez AK oraz inne środowiska polityczne. Są to m.in. „Biuletyn. Wiadomości z Miasta i Wiadomości Radiowe”, „Rzeczpospolita Polska”, „Wiadomości Polskie”. Warto zaznaczyć, że te zbiory prasy pochodzą z Warszawy, a jeden z nich na pewno gromadzony był podczas powstania warszawskiego przez nieznaną bliżej strukturę konspiracyjną w ramach prowadzonej działalności informacyjnej – wskazują na to daty wydań poszczególnych tytułów.

Niezwykle interesujący jest bez wątpienia plakat z napisem wykonany przez Organizację Małego Sabotażu „Wawer” na Święta Wielkanocne 1944 r. – jak należy sądzić, jeden z niewielu zachowanych. Plakaty te tworzone na dostępnych przedwojennych wizerunkach godła RP i następnie metodą nadruku pieczęcią tamponową nanoszono napisy takie jak JEDNOŚĆ MOCĄ ALLELUJA, JEDNOŚCIĄ ZWYCIĘŻYMY. Pojawiły się na warszawskich murach w marcu i kwietniu 1944 r. O tej akcji propagandowej Polskiego Państwa Podziemnego wspominał w swej książce „1859 dni Warszawy” Władysław Bartoszewski.

Innym niezwykle cennym nabytkiem jest umundurowanie żołnierza – starszego szeregowego Wileńskiego Okręgu AK. Jest to doskonały przykład „polonizacji” zdobycznych sortów mundurowych w warunkach partyzanckich. Niemiecką kurtkę

Niezwykle interesujący jest bez wątpienia plakat z napisem wykonany przez Organizację Małego Sabotażu „Wawer” na Święta Wielkanocne 1944 r.

M 1941 pozbawiono wszelkich elementów, na których znajdowały się emblematy III Rzeszy, a zastąpiono je polskimi – doszyto polskie przedwojenne guziki mundurowe i proporczyki biało-czerwone na kołnierzu, zastosowano polskie oznaczenia

stopnia starszego szeregowego. Na niemieckim hełmie M 40 w celu uniknięcia pomyłki (wszak był to niemiecki wzór hełmu) namalowano wyraźnie wizerunek orła i barwy biało-czerwone. Takie umundurowanie było cechą charakterystyczną brygad partyzanckich Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej – można je dostrzec na archiwalnych fotografiach.

Nasze nowe nabytki, po wszelkich niezbędnych działaniach konserwatorskich, będą sukcesywnie umieszczane na wystawach – stałej i w miarę potrzeb – czasowych.

zdjęcia: archiwum Muzeum Armii Krajowej

Gwiazdy z Sinfonietą – Patrick Gallois

Inauguracja działalności Klubu Głuchego Seniora / fot. Bogusław Świerżowski

Pierwszy w Krakowie Klub Głuchego Seniora!

Krakowscy głuści seniorzy od grudnia 2018 r. mają swój klub. Klub Głuchego Seniora został utworzony w ramach Miejskiego Dziennego Domu Pomocy Społecznej, a jego siedziba mieści się przy ul. św. Jana 18, w kamienicy należącej do Polskiego Związku Głuchych. Jest to pierwszy w Krakowie ośrodek wsparcia dla seniorów przeznaczony dla osób głuchych.

Już 23 lutego wyruszymy w niezwykłą, muzyczną podróż. Naszym przewodnikiem będzie flecista i dyrygent Patrick Gallois, a towarzyszyć mu będzie Sinfonietta Cracovia.

Alicja Beryt

Podczas koncertu usłyszymy barokową II Suitę orkiestrową h-moll Jana Sebastiana Bacha, ze słynną „Baderie” – fletowy przebój z Gallois w roli solisty. Z kolei pod batutą Gallois dyrygenta usłyszymy pierwsze symfoniczne dzieła dwóch niezrównanych klasyków wiedeńskich. W stylowych wnętrzach krakowskich Sukiennic zabrzmie I Symfonia Es-dur, napisana przez zaledwie ośmioletniego Mozarta, oraz I Symfonia D-dur Josepha Haydna.

Artysta, jak sam deklaruje, nie lubi powierzchownych klasyfikacji i szufladkowania. – Barok, romantyzm czy klasycyzm to tylko etykiety. Wolę rozpatrywać muzykę w szerszym kontekście – podkreśla. W sobotni wieczór zabrzmie też utwór współczesny – nawiązująca do baroku, przejmująca „Chaconne in memoria del Giovanni Paolo II” Krzysztofa Pendereckiego.

Zapraszamy zatem 23 lutego o godz. 19.00. do Sukiennic (sala Siemiradzkiego), Rynek Główny 3. Bilety: 45/25 zł (Ticketmaster.pl, Eventim.pl, InfoKraków).

Agnieszka Pers

Otwarcie takiego Klubu jest odpowiedzią na potrzeby seniorów zarówno tych, którzy są głuści przez całe życie, jak i tych, którzy utracili słuch w wyniku choroby lub wieku. – Naszym celem jest ciągłe udoskonalanie wszelkich dostępnych form pomocy w zakresie funkcjonowania społecznych osób głuchych, a przede wszystkim umożliwienie integracji osób niestyszających poprzez realizowanie różnorodnych form terapii – mówi prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Uczestnikami zajęć Klubu Głuchego Seniora mogą być zarówno osoby współpracujące, jak i niewspółpracujące z Polskim Związkiem Głuchych. Seniorzy mają do dyspozycji m.in. bibliotekę, kawiarenkę, pracownię malarską. Klub otwarty jest od poniedziałku do piątku od godz. 10.00 do 16.00, ale także w niedzielę od 12.00 do 14.00. Dla seniorów przygotowano szeroką ofertę zajęć. Będą mogli uczestniczyć w zajęciach komputerowych, plastycznych, ruchowych, w planach jest również organizacja wycieczek po Krakowie. Seniorzy otrzymają też wsparcie psychologiczne oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego.

W Krakowie funkcjonuje 12 ośrodków wsparcia w 22 różnych lokalizacjach dysponujących łącznie 830 miejscami. W 16 miejscach prowadzone są kluby samopomocy, z czego pięć klubów funkcjonuje w ramach projektu pod nazwą „W sile wieku” finansowanego ze środków europejskich.

Podstawowym celem placówek jest przede wszystkim podtrzymywanie sprawności psychofizycznej osób starszych, w szczególności w formie rehabilitacji społecznej i usprawniającej, aby umożliwić im jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym, sąsiedzkim, w miejscu zamieszkania. Wszystkie zajęcia odbywają się pod opieką doświadczonych specjalistów – pracowników socjalnych, terapeutów zajęciowych, fizjoterapeutów. Usługi w klubach samopomocy są bezpłatne, a ich przyznanie nie wymaga przeprowadzenia postępowania administracyjnego i jest możliwe po złożeniu deklaracji uczestnictwa.

– Krakowscy seniorzy chętnie korzystają z usług ośrodków wsparcia. Dla wielu z nich to nie tylko możliwość aktywnego spędzenia czasu, ale przede wszystkim kontaktu z drugim człowiekiem. To pokazuje nam, że tworzenie nowych miejsc spotkań dla osób starszych jest potrzebne – podkreśla Witold Kramarz, dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

Rada
Miasta
Krakowa

STRONY REDAGOWANE PRZEZ
KANCELARIĘ RADY MIASTA
KRAKOWA

Redakcja:
Magdalena Bartlewicz,
Małgorzata Kubowicz,
Błażej Siekierka

Adres redakcji:
pl. Wszystkich Świętych 3-4,
pok. 338, III piętro,
e-mail: info.rmk@um.krakow.pl

SPIS TREŚCI:

19. Skonsultować budowę pomnika

O panelu obywatelskim w sprawie pomnika Armii Krajowej

20. Rada Miasta na bieżąco

21. Nie zakazujemy jazdy rowerem po Plantach

Rozmowa z radnym Tomaszem Darosem

22. Urzędniku, pisz tak, żebyśmy rozumieli

Felieton radnej Małgorzaty Jantos

23. Wodociągi, zwierzęta i ul. Długa

Po posiedzeniu Komisji Infrastruktury

Skonsultować budowę pomnika

Radni z Komisji Kultury i Ochrony Zabytków po dyskusji pozytywnie zaopiniowali projekt uchwały w sprawie konsultacji społecznych dotyczących uczczenia pamięci żołnierzy Armii Krajowej. Pozytywną opinię projekt otrzymał również od członków Komisji Dialogu Obywatelskiego, a podczas sesji 30 stycznia radni przegłosowali uchwałę w tej sprawie.

Magdalena Bartlewicz

Jest to projekt uchwały autorstwa grupy radnych, członkom komisji referował go radny Łukasz Maślona. – Inicjatywa budowy pomnika zrodziła się jeszcze w 2009 r. Jak widać, przez 10 lat nie udało się wypracować rozwiązania, które nie budziłoby kontrowersji i zostało zrealizowane. Powinniśmy zatrzymać się w miejscu, zrobić krok wstecz i ponownie dać wypowiedzieć się mieszkańcom. Niech to oni zadecydują, w jakiej formie, gdzie i za ile uczcić pamięć żołnierzy z AK – mówił radny Łukasz Maślona. Konsultacje byłyby przeprowadzone po raz pierwszy w formie panelu obywatelskiego.

– Lata temu Rada Miasta Krakowa podjęła decyzję w tej sprawie. Powinna zostać zachowana ciągłość prawna – komentował projekt uchwały radny Adam Kalita. Z kolei radna Małgorzata Jantos, przewodnicząca komisji, podkreślała, że uchwała podjęta przez Radę dotyczyła jedynie lokalizacji pomnika, nie były wtedy

jeszcze znane jego projekt ani kwota potrzebna do wybudowania.

Radni przyjęli też harmonogram posiedzeń komisji oraz plan jej prac. Znalazły się w nim m.in.: Centrum Muzyki – plany, realizacje, perspektywy; Teatralny Kraków: poznanie programu, projektów i planów rozwoju teatrów krakowskich, będących instytucjami miejskimi, jak i teatrów nieinstytucjonalnych; Krakowskie domy kultury – zakres działalności, sprawozdania z działalności aktualnej i perspektywy, plany działań, bieżąca analiza potrzeb placówek (w tym remontowych) czy współpraca miasta z instytucjami zajmującymi się renowacjami zabytków. Na wniosek radnego Jakuba Koska do planu prac komisji dopisany został punkt w sprawie rozpoczęcia przygotowania 110. rocznicy włączenia Krowodrzy do Krakowa. Natomiast radna Nina Gabryś zawnioskowała, by w planie prac znalazła się również współpraca przy wdrażaniu Programu „Młody Kraków” 2.0 w zakresie dotyczącym partycypacji młodych w kulturze.

Radni dyskutowali o konsultacjach społecznych w sprawie lokalizacji pomnika żołnierzy AK / fot. Magdalena Bartlewicz | UMK

Na co środki unijne?

Na co przeznaczone zostaną środki unijne w Krakowie w roku 2019? Informacji na ten temat wysłuchali radni z Komisji Innowacji i Wykorzystania Funduszy Unijnych.

Kwestie związane z wykorzystaniem środków unijnych omówił Janusz Moskwa, dyrektor Wydziału Strategii Planowania i Monitorowania Inwestycji. Zapowiedział, że już niedługo zostaną np. uruchomione środki z Funduszy Norweskich, co daje możliwość rozwoju takich dziedzin jak: edukacja, środowisko, energia i zmiany klimatu, kultura, a także zdrowie. W najbliższym czasie rozstrzygnięty zostanie również konkurs w ramach rewitalizacji terenów poprzemysłowych. Szanse na dofinansowanie ze środków unijnych mają np. takie projekty jak: rewitalizacja kamieniołomu Libana, rewitalizacja i adaptacja zachowanych, zabytkowych części Fortu 52 „Łapianka” wraz z rozbudową w celu utworzenia

Muzeum i Centrum Ruchu Harcerskiego w Krakowie, reaktywacja i zagospodarowanie terenów po zniszczonych elementach Fortu Kościuszko. Dofinansowanie powinien także otrzymać projekt adaptacji zabytkowego budynku dawnej zbrojowni przy ul. Rakowickiej na centrum wystawienniczo-edukacyjne Muzeum Historii Fotografii w Krakowie. Jak wyjaśnił dyrektor Moskwa, przewiduje się także złożenie trzech wniosków inwestycyjnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Będzie to budowa przystanku kolejowego SKA Kraków Prądnik Czerwony wraz z budową parkingu Park&Ride, budowa ścieżki rowerowej w ciągu wałów Wisły wraz z obiektem mostowym nad rzeką Białuchą, a także budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie os. Piastów. (BS)

fot. Magdalena Bartlewicz / UMK

Walcząc ze smogiem

Jakie działania podejmuje się w Gminie Miejskiej Kraków na rzecz ochrony powietrza? Informację taką przedstawił MOPS na posiedzeniu Komisji Ekologii i Ochrony Powietrza. W 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Wydziałem ds. Jakości Powietrza kontynuował realizację Lokalnego Programu Ostonowego dla osób, które ponoszą zwiększone koszty grzewcze lokalu związane z trwałą zmianą systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym na jeden z systemów proekologicznych.

Na terenie Gminy obowiązuje również Program Ograniczania Niskiej Emisji dla Miasta Krakowa (PONE), który przewiduje możliwość otrzymania dotacji na przeprowadzenie trwałej zmiany systemu ogrzewania. Zgodnie z przepisami PONE w 2018 r. dotacja wynosiła do 60 proc. kosztów kwalifikowanych inwestycji – nie pokrywała ona zatem w całości kosztów przeprowadzenia trwałej zmiany systemu ogrzewania. Dlatego też dla mieszkańców znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej przewidziano możliwość przyznania świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego, przeznaczanego na dofinansowanie do trwałej zmiany systemu ogrzewania. Dotacja przeznaczona jest dla osób, które nie są w stanie pokryć kosztów modernizacji paleniska we własnym zakresie. (BS)

Dwa priorytetowe programy

Radni z Komisji Zdrowia, Profilaktyki oraz Uzdrowiskowej zajęli się opiniowaniem dwóch miejskich programów.

Miejski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019–2021 to kontynuacja założeń zawartych w programie na lata 2016–2018. Dalsze prowadzenie programu jest niezwykle ważne, ponieważ – jak wskazują dane z NFZ – na terenie Krakowa mamy coraz więcej osób leczonych psychiatrycznie. Najwięcej pacjentów ma zaburzenia na tle nerwicowym, związanym ze stresem. Rokrocznie wzrasta także liczba porad udzielanych w zakresie

zdrowia psychicznego. Uwzględniając te niepokojące dane, radni zdecydowali się pozytywnie zaopiniować projekt uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2019–2021 według druku nr 102.

Radni pozytywnie zaopiniowali także projekt uchwały w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków 2019–2021” według druku nr 103. Oba projekty uchwał zostały przegłosowane przez radnych podczas sesji 30 stycznia. (BS)

fot. archiwum prywatne

Tomasz Daros

radny Miasta Krakowa VIII kadencji, Przewodniczący Dzielnicy I Stare Miasto, członek stowarzyszenia Przyjaciele Dzielnicy I Stare Miasto, zajął pierwsze miejsce w Rankingu Krakowskich Samorządowców sporządzonym przez Instytut Aurea Libertas w kategorii radnych Dzielnicy I Stare Miasto oraz trzecie spośród wszystkich radnych dzielnic w Krakowie

Do tej pory pracowałem w samorządzie jako radny dzielnicowy, przez ostatnie cztery lata pełniłem funkcję przewodniczącego Dzielnicy I Stare Miasto, więc miałem okazję wielokrotnie być na posiedzeniach Rady Miasta i zobaczyć, jak wygląda praca radnego.

Nie zakazujemy jazdy rowerem po Plantach

– Jestem daleki od zakazywania poruszania się rowerem po Plantach, ale powinniśmy też zwrócić uwagę na niebezpieczne sytuacje, do których tam dochodzi – mówi Tomasz Daros, radny miejski i przewodniczący Dzielnicy I Stare Miasto. W rozmowie z Błażem Siekierką radny porusza też m.in. kwestię zakazu nocnej sprzedaży alkoholu.

Jak się Pan czuje w funkcji radnego?

Tomasz Daros: Do tej pory pracowałem w samorządzie jako radny dzielnicowy, przez ostatnie cztery lata pełniłem funkcję przewodniczącego Dzielnicy I Stare Miasto, więc miałem okazję wielokrotnie być na posiedzeniach Rady Miasta i zobaczyć, jak wygląda praca radnego. Oczywiście, różnica pomiędzy moimi możliwościami sprawczymi jako radny dzielnicy i możliwościami decydowania jako radny miasta jest bardzo duża.

Co dalej z uchwałą w sprawie zakazu sprzedaży alkoholu w Dzielnicy I? Sąd ją unieważnił.

TD: Radni dzielnicy I nie wypowiadali się w tej kadencji odnośnie do tej kwestii, ale myślę, że stanowisko radnych będzie podobne jak w kadencji poprzedniej. Podkreślamy, że zakaz sprzedaży alkoholu ma dotyczyć tylko sprzedaży na wynos, czyli odnosi się wyłącznie sklepów sprzedających alkohol. Nie dotyczy pubów i restauracji, które po wprowadzeniu ograniczeń, wciąż mogłyby serwować mocne trunki przez 24 godziny na dobę. Określanie tej uchwały mianem prohibicji nie ma więc nic wspólnego z rzeczywistością. To ograniczenie miało na celu wyeliminować tę małą grupę społeczną, która przyjeżdża i wędruje, zakupując alkohol w sklepach monopolowych i spożywając go w przestrzeni publicznej. My, jako przedstawiciele Dzielnicy I, będziemy się starali, aby Urząd wniósł apelację do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Mamy nadzieję, że sąd uzna, że uchwała została podjęta zgodnie z prawem.

Jakie są Pana najważniejsze cele w tej kadencji? Pana osobiste jako radnego oraz najważniejsze dla całej Rady.

TD: Chciałbym kontynuować niezwykle istotne działania, które rozpocząłem jako radny dzielnicy. To przede wszystkim starania o park przy ul. Karmelickiej, o który Rada Dzielnicy I bardzo mocno zabiegała. Podejmowaliśmy w tej sprawie kilka uchwał, zorganizowaliśmy konsultacje społeczne. Kolejnym takim zadaniem będzie przywrócenie mieszkańcom parku Jalu Kurka. Teren ten w pewnym momencie został zamknięty i krakowianie stracili prawo do korzystania z niego. A przecież to jedyny tego typu obszar w okolicy, do tego przeznaczony głównie dla mieszkańców. Oczywiście mamy Planty i bulwary wiślane, ale te tereny zajmują dziś głównie turyści. Trudno tam otworzyć książkę czy sobie odpocząć. Potrzebujemy więcej miejsc, których turyści nie będą tak licznie odwiedzać.

À propos Plant, co z rowerami? Niedawno Rada Dzielnicy I skierowała wniosek o wprowadzenie zakazu jazdy rowerem po Plantach. Jakie jest Pana zdanie w tej kwestii?

TD: Nie jestem zwolennikiem zakazu jazdy rowerami po Plantach. Powinniśmy wypracować takie rozwiązanie, które nie będzie tego zabraniało, choć wyeliminuje różnego typu zagrożenia. Obecnie takie zagrożenie powodują np. osoby rozwożące na rowerach jedzenie. Przejeżdżają przez Planty z dużą prędkością, więc w chwilach dużego ruchu piesszego zdarza się sporo niebezpiecznych sytuacji. Być może nie widać tego w żadnych oficjalnych statystykach, ale trzeba wziąć pod uwagę fakt, że mieszkańcy bardzo często nie zgłaszają takich incydentów.

Pytam o to każdego nowego radnego. Jak Pan spędza wolny czas, jakie są Pana hobby?

TD: Bardzo lubię grać w piłkę nożną. Kiedyś należałem do klubu sportowego Wawel Kraków, teraz uprawiam ten sport rekreacyjnie. Uwielbiam też czytać książki i chodzić po górach.

Urzędniku, pisz tak, żebyśmy rozumieli

Jakiś czas temu złożyłam interpelację, prosząc w niej o to, aby przeszkolić krakowskich urzędników w pisaniu listów, które są wysyłane do mieszkańców Krakowa. Otrzymałam odpowiedź, że problemu nie ma.

Niedawno przeczytałam wywiad z twórcami Jasnopisu – prof. Włodzimierzem Gruszczyńskim, językoznawcą i filologiem, oraz Maciejem Ogrodniczukiem, informatykiem i językoznawcą. Jak piszą na stronie propagującej Jasnopis: „Wiele tekstów, z którymi spotykamy się na co dzień – od aktów prawnych po ulotki informacyjne i instrukcje obsługi urządzeń – jest formułowanych tak, że często mamy poważne kłopoty z ich zrozumieniem. A przecież wystarczyłoby czasem skrócić zdania, uprościć słownictwo czy zastąpić trudne konstrukcje prostszymi, by tekst stał się zrozumiały dla większości odbiorców. Jasnopis jest narzędziem informatycznym, które potrafi zmierzyć zrozumiałość tekstu, wskazać jego trudniejsze fragmenty i zaproponować poprawki”.

Powstał program komputerowy, który potrafi ocenić stopień trudności każdego polskiego tekstu. Na świecie funkcjonuje już wiele tego typu aplikacji, przede wszystkim dla języka angielskiego. W języku polskim mamy tzw. FOG – czyli indeks czytelności, który ma na celu określenie stopnia przystępności tekstu. Jego wartość oznacza liczbę lat edukacji potrzebnych do zrozumienia tekstu. Na przykład FOG 8 będzie oznaczał tekst zrozumiały dla absolwenta szkoły podstawowej, a FOG 18 – język trudny dla absolwentów wyższych uczelni.

Według niniejszego indeksu czasopismo „Fakt” ma indeks czytelności 7, a na przykład „Newsweek” – 12. Teksty prawnicze oznaczone są indeksem FOG 20. Jak oceniono by listy pisane przez krakowskich urzędników do mieszkańców, jeszcze nie wiemy.

W wielu krajach zauważono problem z rozumieniem pism urzędowych i zaczęto dbać o odpowiedni poziom komunikacji. W Szwecji już ponad 20 lat temu powstał specjalny kierunek studiów, po których ukończeniu zdobywa się zawód trenera pisania łatwą „szwedczyzną”. Trenerzy tacy odwiedzają między innymi różne urzędy, by przeanalizować sposób, w jaki urzędnicy porozumiewają się z mieszkańcami.

W USA prezydent Barack Obama 13 października 2010 r. podpisał zarządzenie (Plain Writing Act) mówiące o tym, że pisma wychodzące z urzędów federalnych do innych urzędów i obywateli powinny być napisane zrozumiałym językiem. Muszą więc przejść automatyczną korektę językową, między innymi kontrolę stopnia jasności tekstu.

W zasadzie każda instytucja ma własne słownictwo, którym się posługuje (na przykład banki nie mogą pominąć terminologii prawniczej, tak jak być może także i Urząd Miasta), ale można stworzyć wewnętrzny Jasnopis działający na serwerze danej instytucji czy organizacji.

Pracą polskich naukowców, którzy stworzyli Jasnopis w ramach działalności Narodowego Centrum Nauki, zainteresowały się banki, firmy ubezpieczeniowe, firmy na rynku farmakologiczno-kosmetycznym i Urząd Miasta Stolecznego Warszawy. Zostały sprawdzone teksty, które znajdują się na stronie internetowej miasta. Okazało się, że ich stopień trudności to 6–7.

Wielu naszych rodaków ma kłopoty ze zrozumieniem rozkładu jazdy. O edukacji winnej temu napiszę może innym razem. Dziś zaapelujmy do pracowników Urzędu Miasta Krakowa: „urzędniku, pisz tak, abyśmy rozumieli”. Teksty listów kierowanych do mieszkańców Krakowa, informacje na stronach miasta, obwieszczenia, uchwały etc. powinny być przecież zrozumiałe dla wszystkich.

Ja, radna miasta, dostaję odpowiedzi na moje interpelacje, także podpisuję się pod tym apelem.

Małgorzata Jantos, przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków

Wielu naszych rodaków ma kłopoty ze zrozumieniem rozkładu jazdy. O edukacji winnej temu napiszę może innym razem. Dziś zaapelujmy do pracowników Urzędu Miasta Krakowa: „urzędniku, pisz tak, abyśmy rozumieli”. Teksty listów kierowanych do mieszkańców Krakowa, informacje na stronach miasta, obwieszczenia, uchwały etc. powinny być przecież zrozumiałe dla wszystkich.

Wodociągi, zwierzęta i ul. Długa

Rozbudowa infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w latach 2018–2022 na terenie Gminy Miejskiej Kraków była jednym z tematów posiedzenia Komisji Infrastruktury. Radni pozytywnie zaopiniowali też projekt uchwały w sprawie programu wspierania Rodzinnych Ogrodów Działkowych, a także w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2019.

Łukasz Nowakowski

Plany rozbudowy infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w latach 2018–2022 zaprezentował Piotr Zięta, prezes Wodociągów Miasta Krakowa. Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA w Krakowie zaplanowało nakłady na realizację inwestycji w latach 2018–2022 na poziomie blisko 580 mln zł. Najwięcej środków przeznaczonych zostanie na budowę infrastruktury sanitarnej, czyli na nowe sieci wodociągowe i kanalizacyjne – 352 mln zł. Prezes przekazał radnym informację na temat realizacji nowych przyłączy na najbliższe dwa lata. Zaznaczył, że wszystkie zgłoszone wnioski zostaną zrealizowane.

Radna Teodozja Maliszewska podkreśliła, że cieszy ją fakt, że Kraków ma jedną z najlepszych wód wodociągowych na świecie. Dopytywała również o kontynuację Programu sieci osiedlowych. Prezes zapewnił, że nowy program Budowy infrastruktury komunalnej jest jego kontynuacją. To projekt inwestycyjny dla dzielnic, którego celami są systematyczne podniesienie jakości życia krakowian oraz dbałość o otaczające ich środowisko.

Otworzyć Rodzinne Ogrody Działkowe

Radni zajęli się też przyjęciem regulaminu udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Krakowa na wykonanie zadań ujętych w Programie wspierania Rodzinnych Ogrodów Działkowych funkcjonujących na obszarze Gminy Miejskiej Kraków, przyjętego uchwałą nr LII/976/16 Rady Miasta Krakowa z 14 września 2016 r. Założenia programu prezentowała Małgorzata Mrugała, dyrektor Wydziału Kształtowania Środowiska. Program zakłada dotację na rozbudowę infrastruktury technicznej, budowę placów zabaw czy siłowni zewnętrznych w częściach wspólnych ogrodów działkowych. Celem programu jest otwarcie ogrodów działkowych

dla mieszkańców. Radnych Jakuba Koska i Andrzeja Hawranka interesowało, ile ogrodów chętnych jest do przystąpienia do tego typu programu. Na blisko 100 ogrodów działkowych zlokalizowanych w Krakowie zainteresowanie wyraziło kilkanaście z nich. Są to jednak wstępne szacunki. Radni pozytywnie zaopiniowali ten projekt uchwały, został on przegłosowany podczas sesji 30 stycznia.

Dokarmiać w lecie?

Kolejny projekt uchwały, również prezentowany przez Małgorzatę Mrugałę, dotyczył przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2019. Program zakłada m.in. utrzymanie miejsc w schroniskach, opiekę nad wolno żyjącymi kotami, odławianie zwierząt, opiekę nad zwierzętami gospodarskimi (w przypadku złego traktowania zwierząt). Na program przeznaczono 3 mln 110 tys. zł.

Największa kwota przekazywana jest na schronisko – 2 mln 940 tys., 125 tys. dla zwierząt wolno żyjących, 30 tys. na dokarmianie zwierząt wolno żyjących oraz 15 tys. na opiekę nad zwierzętami gospodarskimi.

Odblokować ul. Długą

Kolejnym projektem uchwały pozytywnie zaopiniowanym przez radnych oraz przegłosowanym podczas sesji 30 stycznia był ten w sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta w zakresie zapewnienia przejeźdności dla tramwajów w ciągu ul. Długiej. Projekt prezentował jeden z jego pomysłodawców radny Aleksander Miszański, który przybliżył skalę problemu. W 2018 r. odnotowano 123 zatrzymania tramwajów przez źle zaparkowane samochody. Radni sugerują w projekcie uchwały kierunkowej, by Prezydent przeprowadził konsultacje z ekspertami i znalazł najlepsze rozwiązanie tego problemu. Sami proponują niskie separatory lub rozwiązania świetlne.

Łukasz Gryga, dyrektor Wydziału Miejskiego Inżyniera Ruchu, poinformował radnych, że działania już zostały podjęte. Wkrótce zamontowane zostaną w ramach testów niskie separatory.

Radni chcą, by źle zaparkowane samochody już więcej nie blokowały przejazdu tramwajów ul. Długą / Fot. Magdalena Bartlewicz / UMK

Dawniej na Błoniach pasty się krowy, konie, a nawet wieprze! / Fot. Paweł Krawczyk

Zwierzynieckie drobiazgi kryminalne

Zwierzyniec i Półwsie Zwierzynieckie to dwie najbardziej obrosłe legendami dzielnice Krakowa. Zwierzynieckich andrusów oraz agarów rozstawili liczni pisarze i publicyści, m.in. Konstanty Krumłowski, Jerzy Harasymowicz, a także Mieczysław Czuma. Temat więc nie jest nowy, ale chyba warto przypomnieć kilka epizodów z przeszłości tych dwóch sławnych przedmieść.

Michał Koziot

Opowieść o kryminalnym aspekcie zwierzynieckiej legendy zaczniemy od jednego z krakowskich niezwykłych miejsc, dawnego miejskiego pastwiska, czyli od Błoni. Dziś są one już tylko „pastwiskiem” dla piesków. Dawniej na Błoniach pasty się krowy, konie, a nawet wieprze! Te ostatnie jednak pod warunkiem, który z pewnością przeraziłby dzisiejszych miłośników zwierząt, czyli – jak określał stosowny regulamin – że zostały zapatrzone „drutem w ryjaku”.

Ten dość bolesny zabieg był zdaniem krakowskich władz konieczny z uwagi na przejawianą przez nierogaciznę skłonność do rycia i w konsekwencji niszczenia murawy.

Funkcja pastwiskowa Błoni łączyła się w tamtym czasie harmonijnie z innymi funkcjami. Odbywały się na nich ćwiczenia wojskowe, koczowali Romowie, organizowano uroczystości patriotyczne oraz rozkładały się cyrki. To właśnie z cyrkiem związane były wydarzenia z niedzieli 5 sierpnia 1906 r., które na trwałe wpisały się w kryminalne dzieje Błoni. Przybywał wówczas w Krakowie cyrk Buffalo Bill.

Pobyty cyrku w Krakowie był krótki, ale intensywny. Zespół w dwa dni dał cztery przedstawienia „Bitwa pod »Little Big-Horn«, czyli ostatnia obrona gen. Custer”, w których uczestniczyło m.in.

„100 Indian z północnej Ameryki”. Ceny biletów były dość wysokie. Nie wszystkich było stać na dokładne obejrzenie widowiska, ale z pewnością wszyscy mogli przyjść na Błonia. Przyszli także i tacy, którzy zakłócili widowisko, na co energicznie zareagował jeden z artystów. Podobno miał się nawet dopuścić obrazy widzów. Po ostatnim przedstawieniu doszło do bójki. Jak donosiła „Nowa Reforma”: „Część publiczności, przeważnie młodzież i robotnicy, oburzona zuchwalstwem cudzoziemca, zaczęła rzucać kamieniami na robotników cyrkowych, pracujących koło zwijania namiotu i ciąć nożami płachty. Przyszło do wzajemnej bójki, w której zraniono kilka osób z obu stron”. Jedną z ofiar był ugodzony kamieniem w głowę komisarz Broszkiewicz. Ku oburzeniu zwierzynieckich agarów policja zatrzymała aż trzech „naszych” i ani jednego Amerykanina.

Egzotyczne przedmieścia

Wizyta amerykańsko-indiańskiego cyrku była wydarzeniem niezwykłym, podobnie jak i polsko-amerykańska bójka, bijatki pomiędzy mieszkańcami Półwsia i Zwierzynca były czymś codziennym. Krakowska prasa chętnie donosiła o kolejnych, mniej lub bardziej krwawych wydarzeniach na niebezpiecznych i chyba trochę egzotycznych przedmieściach. Czasem były to lakoniczne informacje w rodzaju doniesienia o awanturze w pewnym domu na Zwierzyncu, kiedy to „młody robotnik, Jan C. wyskoczył z okna pierwszego piętra. C. padając na bruk, doznał oprócz licznych kontuzji, nadwężenia kości krzyżowej”. Niekiedy opisywane wydarzenia miały charakter brutalnego napadu, a nie „honorowej” bójki. Tak było w przypadku wydarzenia z listopada roku 1897, kiedy to – jak donosił „Głos Narodu” – „w nocy z soboty na niedzielę, czterech nieznanymi robotnikami napadli i zbili strażnika akcyzowego D., na rogatce Zwierzynieckiej. Strażnika oddano do szpitala”. Sytuacja, którą musi się nazwać „czterej na jednego”, z pewnością nie przynosiła im chwały. Tak niehonorowego zachowania nie usprawiedliwiał nawet fakt, że ofiarą był „financwach”, czyli przedstawiciel profesji zdecydowanie niecieszącej się sympatią.

Czasem emocje były tak mocne, że uczestnicy bójki zapomnieli nawet o więzach krwi. Tak było w przypadku kłótni braci B. mieszkających na Zwierzyncu w domu oznaczonym numerem 37. Młodszy z nich pchnął starszego „dwukrotnie nożem w plecy, zadając mu dwie duże, głębokie rany”. Ofiarę braterskiej bójki

„pogotowie przewiozło do szpitala św. Łazarza”; kandydatem na bratobójcę „zajęła się policja”.

Czasem reporterzy krakowskich pism wręcz dopatrywali się w mniej lub bardziej tragicznych wydarzeniach komicznego aspektu. Tak było w lipcu 1899 r., kiedy gazety doniosły o pobiciu „drągiem żelaznym” dwóch mieszkańców Półwsia Zwierzynieckiego przez ich współobywatela Franciszka K. Ofiarami byli panowie O. oraz K. Powodem tak brutalnego czynu Franciszka K., z zawodu stróża kamienicznego, był fakt, iż jeden z pobitych, czyli pan O., nie chciał się ożenić ze służącą pana Franciszka. Druga z ofiar nieopatrznie, ale odważnie stanęła w obronie bitego kolegi. Notatka, donosząca o opisanym wyżej wydarzeniu, kończyła się złośliwą uwagą, że jednak na podkrakowskich wsiach – a tym de facto były pod koniec XIX wieku Półwsie i Zwierzyniec, nadal panują prawdziwie afrykańskie stosunki.

Dziennikarskie nadużycia

Trzeba przyznać, że czasem krakowska prasa posuwała się zbyt daleko w krytykowaniu postępowania mieszkańców przedmieść. Tak było wiosną 1900 r., kiedy to wspomniany już „Głos Narodu” zamieścił na swoich łamach następującą notatkę: „W Półwsiu Zwierzynieckim na ulicy Senatorskiej powtarzają się znowu napady i rozboje. Dnia 22 b.m. wyskoczyło z jednego z domów przy tejże ulicy trzech drabów, którzy, uzbrojeni w kije i pałki, napadli na przechodzącego także p. L., obywatela tamtejszego. Broniącemu się wyrwano łaskę i zdarto kapelusz z głowy. Czas by był, aby temu już zapobiedz”. Jednak tym razem trafiła kosa na kamień i wkrótce w „Głosie Narodu” ukazał się taki oto tekst: „Sprostowanie. Otrzymujemy następujące pismo: Szanowna Redakcjo! Na

Pobyt cyrku w Krakowie był krótki, ale intensywny. Zespół w dwa dni dał cztery przedstawienia „Bitwa pod »Little Big-Horn«, czyli ostatnia obrona gen. Custer”, w których uczestniczyło m.in. „100 Indian z północnej Ameryki”.

podstawie §. 19-go ustawy prasowej z d. 17 grudnia 1862 r. niżej podpisani żądają sprostowania wiadomości, podanej w kronice „Głosu Narodu” z dnia 1 maja 1909 r. (Nr. 100, wydanie wieczorne) w ten sposób, że: Na ulicy Senatorskiej w Półwsiu Zwierzynieckim dnia 22 kwietnia b.r. lokatorowie domu pod. L. 49 zmuszeni byli nieprzyzwolitem a od dwóch lat praktykowanym zachowaniem się Władysława L. wyjść z mieszkań i zawezwać to indywiduum do opuszczenia stanowiska pod rzeczonym domem i zaprzestania gorszących hałasów. Nikt w żadne pałki nie był uzbrojony i zajście nie miało charakteru napadu, a przeciwnie było słusznym upomnieniem się o spokój, którego każdy w nocnej porze potrzebuje do spoczynku, a który jest przez tę osobistość zakłócany w sposób tak dalece niebywały, że kwalifikuje rzeczzonego Władysława L. wprost na ławę oskarżonych za szerszenie demoralizacji, o co kroki do władz już zostały dawno poczynione, ale wobec opieszałości odnośnych organów, mieszkańcy wspomnianej ulicy są zniewoleni do osobistej interwencji. Prosimy przyjąć wyrazy uszanowania Kazimierz S., Józef S., Czesław B., Adam W.”.

Kalendarium krakowskie

13 lutego 1946

w kawiarni Orion przy ul. św. Anny 2 odbywa się wieczór artystyczny z udziałem chóru rewelersów Włada. Dochód jest przeznaczony na pomoc zimową.

14 lutego 1905

socjaliści zakłócają spektakl w teatrze miejskim. W czasie przedstawienia „Na dzień” Maksyma Gorkiego rozrzucają kilkaset czerwonych ulotek, protestując w ten sposób przeciwko aresztowaniu autora sztuki.

16 lutego 1893

na dworcu kolejowym policja zatrzymuje trzech nielegalnych emigrantów do Ameryki.

17 lutego 1891

na cmentarzu przy kościele św. Salwatora odbywa się pogrzeb księżniczki Rozalii Czartoryskiej. Mszę celebryje kardynał Dunajewski, spowiednik zmarłej i przyjaciel rodziny.

18 lutego 1893

„Czas” donosi: „Wczoraj po południu spłynęły lody spod Bielan i doszły do klasztoru Zwierzynieckiego. Dalej koło Krakowa Wisła jest wolną od lodów, częścią niemi przykrytą”.

19 lutego 1955

„Dziennik Polski” donosi: „Dużym powodzeniem cieszą się pomarańcze, które ukazały się w ostatnich dniach w krakowskich sklepach uspołecznionych”.

20 lutego 1946

w lokalu T.U.R. przy ul. Garbarskiej Tadeusz Hołuj wygłasza odczyt „Stulecie rewolucji krakowskiej”.

21 lutego 1896

Komisja Tramwajowa wnioskuje do Rady Miejskiej o „założenie kolei elektrycznej jedynie z pomocą akumulatorów (!) poruszanej, jako dających największą gwarancję bezpieczeństwa i spokojności ruchu, uwalniających miasto od nieestetycznej i niebezpiecznej sieci drutów przewodniczych”.

22 lutego 1870

w krakowskim magistracie odbywa się szczególnie udany bal prezydencki. Służba miejska „przybrana w czamarki z srebrnymi wypustkami roznosi napoje, chłodniki i cukry, a w sali prezydenckiej mężczyźni posilają się przekąską”.

25 lutego 1905

grono krakowskich literatów i artystów podejmuje w restauracji Grand-Hotelu przybyłego ze Lwowa Jana Kasprowicza.

Muzeum Krakowa zaprasza!

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa zaprasza od 15 marca do Domu Zwierzynieckiego (ul. Królowej Jadwigi 41) na wystawę zatytułowaną „Przedmieszczanin”. Jest to pierwsza z cyklu ekspozycji pod wspólnym tytułem

„przeMieszczanie”, poświęconych dawnym i współczesnym krakowianom, i opowiada o przedmieściach i ich mieszkańcach na przykładzie Zwierzynca. Ekspozycja jest częścią programu obchodów jubileuszu 120-lecia działalności Muzeum.

Akademia Filmowa Sfinksa

Kino Studyjne „Sfinks” Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida zaprasza w lutym na pierwsze zajęcia AKADEMII FILMOWEJ SFINKSA! W Akademii mogą uczestniczyć dzieci z w wieku 6–9 lat wraz z rodzicami, dziadkami, opiekunami. Spotkania odbywać się będą raz w miesiącu, w wybrany poniedziałek o godz. 17.00. W trakcie warsztatów dzieci będą mogły kręcić filmiki, bawić się w charakteryzatorów, dźwiękowców, specjalistów od efektów specjalnych, muzyków, dowiedzieć się,

czym się różni dokument od fabuły, ekranizacja od adaptacji, a wszystko to pod okiem profesjonalistów. Dopelnieniem zajęć będzie projekcja filmu fabularnego. Organizatorzy mają nadzieję, że nauka i zabawa w tak magicznym miejscu, jakim jest kino, zaszczerpi w dzieciach miłość do tego wyjątkowego medium.

Pierwsze zajęcia odbędą się już 25 lutego. Więcej informacji można znaleźć na stronie: www.kinosfinks.pl.

Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Krakowie przypomina:

- dysponentom czasowych grobów ziemnych o upływie okresu nienaruszalności grobu ziemnego opłaconego przed 20 laty i o wniesieniu opłaty prolongacyjnej na okres następnych 20 lat,
- dysponentom czasowych grobów murowanych o wniesieniu opłaty z tytułu użytkowania gruntu, na okres następnych 30 lat po upływie ważności poprzedniej opłaty,
- demontaż i wywóz nagrobków na nieopłaconych grobach ziemnych winien być zlecony zakładowi kamieniarskiemu, po

uprzednim powiadomieniu Zarządu. W przeciwnym razie usunięcia nagrobka dokona Zarząd Cmentarzy Komunalnych, a osoby zainteresowane utracą prawo dochodzenia jakichkolwiek roszczeń z tego tytułu,

- groby nieopłacone, zgodnie z przepisami, stanowią własność Gminy Miejskiej Kraków i zostaną przydzielone do nowych pochówków.

 Kraków

**TEATR
GROTESKA**

Théâtre du Corps Piétragalle-Derouault
„Speckanie z tobą było moim przeznaczeniem”

© Pascal Elliott

**MATERIA
PRIMA**

Kraków
15-23
lutego
2019

www.materiaprima.pl

Podręcznik urzędowy

Agencja Rozwoju Miasta SA

ul. Lema 7, 31-571 Kraków
tel. 12 349-11-03

Biuro ds. Dzielnic Miasta Krakowa

pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-58-50

Biuro ds. Ewidencji Mienia

ul. Grunwaldzka 8, 31-526 Kraków
tel. 12 616-96-40

Biuro ds. Podatku Vat

pl. Na Stawach 1, 30-107 Kraków,
tel. 12 616-90-48

Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków

ul. Kanoniczna 24, 31-002 Kraków
tel. 12 616-65-00

Biuro Nadzoru Właścicielskiego

ul. Czerwieńskiego 16,
31-319 Kraków
tel. 12 616-58-94

Biuro Przejmowania Mienia i Rewindykacji

ul. Basztowa 20, 31-156 Kraków
tel. 12 616-97-02

Geolog Powiatowy

os. Zgody 2, 31-949 Kraków
tel. 12 616-88-95

Główny Architekt Miasta

ul. Bracka 1, 31-005 Kraków
tel. 12 616-11-16

Grodzki Urząd Pracy

ul. Wąwozowa 34, 31-752 Kraków
tel. 12 686-80-00
www.gupkrakow.pl

Inspektor Ochrony Danych

ul. Wielopole 17a, 31-072 Kraków
tel. 12 616-82-91

Kancelaria Prezydenta

pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-13-85

Kancelaria Rady Miasta Krakowa

pl. Wszystkich świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-14-03

Krakowskie Biuro Festiwalowe

ul. Wygrana 2, 30-331 Kraków
tel. 12 354-25-00
www.biurofestiwalowe.pl

Krakowskie Centrum Świadczeń

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków
tel. 12 616-50-23, 12 616-50-01

Krakowski Holding Komunalny SA

ul. Brożka 3, 31-347 Kraków
tel. 12 269-15-05

Miejska Infrastruktura

ul. Reymonta 20, 30-059 Kraków
tel. 12 341-85-51

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

ul. Józefińska 14, 30-529 Kraków
tel. 12 616-54-27
www.mops.krakow.pl

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej SA

al. Jana Pawła II 188,
30-969 Kraków
tel. 12 646-55-33, 12 297-55-33

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne SA

ul. Wawrzyńca 13, 31-060 Kraków
tel. 12 254-10-00

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania SA

ul. Nowohucka 1, 31-580 Kraków
tel. 12 646-23-50, 12 646-22-02

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji SA

ul. Senatorska 1, 30-106 Kraków
tel. 12 424-23-00

Miejski Rzecznik Konsumentów

al. Powstania Warszawskiego 10,
31-549 Kraków
tel. 12 616-93-48

Plastyk Miasta

pl. Wszystkich Świętych 11,
31-004 Kraków
tel. 12 616-15-55

Urząd Stanu Cywilnego

ul. Lubelska 27, 30-003 Kraków
tel. 12 616-55-19

Wydział Architektury i Urbanistyki

Rynek Podgórski 1, 30-533 Kraków
tel. 12 616-80-34, 12 616-80-35

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

os. Zgody 2, 31-949 Kraków
tel. 12 616-89-54

Wydział Budżetu Miasta

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-15-49, 12 616-18-22

Wydział ds. Jakości Powietrza

al. Powstania Warszawskiego 10
31-549 Kraków
tel. 12 616-94-37

Wydział ds. Przedsiębiorczości i Innowacji

pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-15-48

Wydział ds. Turystyki

pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-60-52

Wydział Edukacji

ul. Stachowicza 18, 30-103 Kraków
tel. 12 616-52-00

Wydział Egzekucji Administracyjnej i Windykacji

al. Powstania Warszawskiego 10
31-549 Kraków
tel. 12 616-92-00

Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców

al. Powstania Warszawskiego 10,
31-549 Kraków
tel. 12 616-91-09

Wydział Finansowy

pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-13-18, 12 616-17-27

Wydział Geodezji

ul. Grunwaldzka 8, 31-526 Kraków
tel. 12 616-96-23, 12 616-95-87

Wydział Gospodarki Komunalnej

os. Zgody 2, 31-949 Kraków
tel. 12 616-88-18

Wydział Informatyki

ul. Basztowa 20, 31-156 Kraków
tel. 12 616-12-45

Wydział Komunikacji Społecznej

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków, tel. 12 616-13-60

Wydział Kontroli Wewnętrznej

ul. Bracka 10, 31-005 Kraków,
tel. 12 616-19-36

Wydział Kształtowania Środowiska

os. Zgody 2, 31-949 Kraków
tel. 12 616-88-93

Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego

pl. Wszystkich Świętych 11,
31-004 Kraków
tel. 12 616-19-22

Wydział Miejskiego Inżyniera Ruchu

ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków
tel. 12 616-58-08

Wydział Mieszkalnictwa

ul. Wielopole 17a, 31-072 Kraków
tel. 12 616-82-41, 12 616-82-42

Wydział Obsługi Urzędu

pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-15-02

Wydział Organizacji i Nadzoru

pl. Wszystkich Świętych 3-4,
31-004 Kraków
tel. 12 616-12-11, 519-533-120

Wydział Planowania Przestrzennego

ul. Sarego 4, 31-047 Kraków
tel. 12 616-85-42, 12 616-85-26

Wydział Podatków i Opłat

al. Powstania Warszawskiego 10
31-549 Kraków
tel. 12 616-92-95

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia

ul. Stachowicza 18, 31-103 Kraków
tel. 12 616-51-19

Wydział Skarbu Miasta

ul. Kasprowicza 29, 31-523 Kraków
tel. 12 616-98-44, 12 616-98-45

Wydział Sportu

al. Powstania Warszawskiego 10,
31-549 Kraków
tel. 12 616-96-11

Wydział Spraw Administracyjnych

al. Powstania Warszawskiego 10,
31-549 Kraków
tel. 12 616-93-20

Wydział Strategii Planowania i Monitorowania Inwestycji

ul. św. Krzyża 1, 31-028 Kraków
tel. 12 616-19-57

Zarząd Budynków Komunalnych

ul. Czerwieńskiego 16,
31-319 Kraków
tel. 12 616-61-27, 12 616-61-28
www.zbk.krakow.pl

Zarząd Cmentarzy Komunalnych

ul. Rakowicka 26, 31-510 Kraków
tel. 12 619-99-00
www.zck.krakow.pl

Zarząd Dróg Miasta Krakowa

ul. Centralna 53, 31-686 Kraków
tel. 12 616-70-00
www.zdmk.krakow.pl

Zarząd Infrastruktury Sportowej

ul. Sławka 10, 30-633 Kraków
tel. 12 616-63-00
www.zis.krakow.pl

Zarząd Inwestycji Miejskich

ul. Reymonta 20, 30-059 Kraków
tel. 12 341-85-09
www.zim.krakow.pl

Zarząd Transportu Publicznego

ul. Wielopole 1, 31-072 Kraków,
tel. 12 616-86-02
www.ztp.krakow.pl

Zarząd Zieleni Miejskiej

ul. Reymonta 20, 30-059 Kraków
tel. 12 201-02-42

Zespół Audytu Wewnętrznego

ul. Wielopole 17a, 31-072 Kraków
tel. 12 616-84-05

Zespół Radców Prawnych

pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków
tel. 12 616-14-48, 12 616-17-04

Pączki, kawa oraz chrusty na Krakowskie przyjdź Zapusty!

3 marca 2019 r.

Stara Zajezdnia, ul. św. Wawrzyńca 12

**Europejska
Stolica Kultury
Gastronomicznej
Kraków 2019**

